

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

Inhoud

I Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing

- Verordening (EG) nr. 1219/2003 van de Commissie van 8 juli 2003 tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit 1
- ★ Verordening (EG) nr. 1220/2003 van de Commissie van 7 juli 2003 houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2001 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad met betrekking tot het handelsverkeer van producten van de wijnbouwsector met derde landen 3
- ★ Verordening (EG) nr. 1221/2003 van de Commissie van 8 juli 2003 tot vaststelling van de werkelijke olijfolieproductie en van het bedrag van de productiesteun per eenheid voor het verkoopseizoen 2001/2002 8
- ★ Richtlijn 2003/66/EG van de Commissie van 3 juli 2003 tot wijziging van Richtlijn 94/2/EG houdende uitvoeringsbepalingen van Richtlijn 92/75/EEG van de Raad wat de etikettering van het energieverbruik van huishoudelijke elektrische koelkasten, diepvriezers en combinaties daarvan betreft ⁽¹⁾ 10

II Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing

Raad

2003/497/GBVB:

- ★ Besluit FYROM/2/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité van 10 maart 2003 inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië 15

2003/498/GBVB:

- ★ Besluit FYROM/3/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité van 11 maart 2003 tot wijziging van Besluit FYROM/2/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië 17

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

(Vervolg z.o.z.)

2003/499/GBVB:

- ★ **Besluit FYROM/4/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité van 17 juni 2003 tot wijziging van Besluit FYROM/2/2003 inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië** 18

2003/500/GBVB:

- ★ **Besluit DRC/1/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité van 1 juli 2003 inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Democratische Republiek Congo** 19

Commissie

2003/501/EG:

- ★ **Beschikking van de Commissie van 16 oktober 2002 betreffende staatssteunregeling C 49/2001 (ex NN 46/2000) — Coördinatiecentra — ten uitvoer gelegd door Luxemburg ⁽¹⁾ (kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 3740)** 20

2003/502/EG:

- ★ **Besluit van de Commissie van 23 juni 2003 tot schorsing van de onderzoeksprocedure betreffende een handelsbelemmering bestaande uit handelspraktijken van Canada in verband met geografische aanduidingen van wijn** 29

2003/503/EG:

- ★ **Beschikking van de Commissie van 7 juli 2003 houdende wijziging van Beschikking 2003/42/EEG met betrekking tot de datum van toepassing ⁽¹⁾** 30

Rectificaties

- ★ **Rectificatie van Richtlijn 2003/11/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 februari 2003 tot vierentwintigste wijziging van Richtlijn 76/769/EEG van de Raad inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (pentabroomdifenylether, octabroomdifenylether) (PB L 42 van 15.2.2003)** 31

I

(Besluiten waarvan de publicatie voorwaarde is voor de toepassing)

VERORDENING (EG) Nr. 1219/2003 VAN DE COMMISSIE
van 8 juli 2003
tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde
soorten groenten en fruit

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 3223/94 van de Commissie van 21 december 1994 houdende uitvoeringsbepalingen van de invoerregeling voor groenten en fruit ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1947/2002 ⁽²⁾, en met name op artikel 4, lid 1,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In Verordening (EG) nr. 3223/94 zijn op grond van de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguayronde de criteria vastgesteld aan de hand waarvan de Commissie voor de producten en de periodes die in de bijlage bij die verordening zijn vermeld, de forfaitaire waarden bij invoer uit derde landen vaststelt.

- (2) Op grond van de bovenvermelde criteria moeten de forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld op de in de bijlage bij deze verordening vermelde niveaus,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

De in artikel 4 van Verordening (EG) nr. 3223/94 bedoelde forfaitaire invoerwaarden worden vastgesteld zoals aangegeven in de tabel in de bijlage bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 9 juli 2003.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 8 juli 2003.

Voor de Commissie

J. M. SILVA RODRÍGUEZ

Directeur-generaal Landbouw

⁽¹⁾ PB L 337 van 24.12.1994, blz. 66.

⁽²⁾ PB L 299 van 1.11.2002, blz. 17.

BIJLAGE

bij de verordening van de Commissie van 8 juli 2003 tot vaststelling van forfaitaire invoerwaarden voor de bepaling van de invoerprijzen van bepaalde soorten groenten en fruit

(in EUR/100 kg)		
GN-code	Code derde landen ⁽¹⁾	Forfaitaire invoerwaarde
0702 00 00	052	52,8
	068	49,8
	096	55,3
	999	52,6
0707 00 05	052	71,9
	999	71,9
0709 90 70	052	78,8
	999	78,8
0805 50 10	382	55,9
	388	53,4
	528	50,8
	999	53,4
0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	388	82,4
	400	110,7
	508	88,9
	512	70,4
	524	46,9
	528	66,0
	720	103,5
	804	105,3
	999	84,3
0808 20 50	388	103,9
	512	83,3
	528	77,5
	800	180,2
	804	195,3
	999	128,0
0809 10 00	052	203,9
	064	148,6
	094	146,2
	999	166,2
0809 20 95	052	273,2
	060	115,5
	061	210,0
	064	231,2
	068	86,8
	400	271,1
	616	181,2
	999	195,6
0809 40 05	052	113,6
	999	113,6

⁽¹⁾ Landennomenclatuur vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 2020/2001 van de Commissie (PB L 273 van 16.10.2001, blz. 6). De code „999” staat voor „andere oorsprong”.

VERORDENING (EG) Nr. 1220/2003 VAN DE COMMISSIE

van 7 juli 2003

houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 883/2001 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad met betrekking tot het handelsverkeer van producten van de wijnbouwsector met derde landen

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad van 17 mei 1999 houdende een gemeenschappelijke ordening van de wijnmarkt ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 806/2003 ⁽²⁾, en met name op artikel 59, lid 3, en artikel 68, lid 3,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 2 van Verordening (EG) nr. 883/2001 van de Commissie ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1175/2003 ⁽⁴⁾, is bepaald dat de invoercertificaataanvraag en het invoercertificaat in vak 14 de vermelding van de kleur van de wijn of de most moeten bevatten: „wit” of „rood/rosé”. Bepaald moet worden dat ook de definitie van het product, in overeenstemming met de bestaande definities van de producten van de wijnbouwsector, in dat vak moet worden vermeld. Bovendien moeten lidstaten de mogelijkheid krijgen te bepalen dat er één enkele tariefcode wordt vermeld in de certificaataanvraag.
- (2) Bij Verordening (EG) nr. 1291/2000 van de Commissie van 9 juni 2000 houdende gemeenschappelijke uitvoeringsbepalingen inzake het stelsel van invoer-, uitvoer- en voorfixatiecertificaten voor landbouwproducten ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 325/2003 ⁽⁶⁾, zijn de maximumhoeveelheden vastgesteld waarvoor geen invoercertificaat mag worden overgelegd. Voor druivensap en druivenmost zijn deze hoeveelheden uitgedrukt in kilogram. Het bedrag van de zekerheid voor deze producten mag hetzij in euro per 100 kilogram, hetzij in euro per hectoliter worden uitgedrukt.
- (3) Voor bepaalde producten met dezelfde achtcijferige code van de gecombineerde nomenclatuur is de zekerheid voor de invoercertificaten als bedoeld in Verordening (EG) nr. 1291/2001 vastgesteld op verschillende bedragen. Om onzekerheid over het bedrag van de toepasselijke zekerheid te voorkomen, moet één enkel bedrag worden vastgesteld voor alle soorten wijn.
- (4) Bij Verordening (EG) nr. 1832/2002 van de Commissie van 1 augustus 2002 tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistiek nomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief ⁽⁷⁾ is de nomenclatuur

van druivensap, druivenmost daaronder begrepen, gewijzigd. De corresponderende codes moeten derhalve worden aangepast.

- (5) Bij onrechtstreekse invoer, zonder verwerking, wordt document V I 1 opgesteld op basis van een document V I 1 of een gelijkwaardig document, opgesteld door de bevoegde autoriteiten van het land van oorsprong. Als het product niet in overeenstemming is met de verklaring van het land van uitvoer, is het moeilijk om de aansprakelijkheid vast te stellen op basis van een administratief document dat niet rechtstreeks verwijst naar een authentieke verklaring. Het is derhalve dienstig nader te bepalen dat het begeleidende document van het land van oorsprong bij dat van het land van uitvoer moet worden gevoegd.
- (6) In punt 13 van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1493/1999 is het minimum voor het totaal gehalte aan zuren voor in de Gemeenschap verkregen wijn vastgesteld op 3,5 gram per liter, maar is geen maximum vastgesteld. Verordening (EG) nr. 883/2001 moet dienovereenkomstig worden aangepast, in het bijzonder wat betreft de analyseafwijkingen voor bepaalde uit Zwitserland ingevoerde soorten wijn.
- (7) In de tekst van de verordening zijn bepaalde materiële fouten geslopen, die moeten worden gecorrigeerd.
- (8) Verordening (EG) nr. 883/2001 moet derhalve worden gewijzigd.
- (9) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor wijn,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Verordening (EG) nr. 883/2001 wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 2, leden 3 en 4, worden vervangen door:

„3. De invoercertificaataanvraag en het invoercertificaat bevatten in vak 14 de definitie van het product volgens artikel 34 van deze verordening en bijlage I bij Verordening (EG) nr. 1493/1999, alsmede de volgende aanvullende vermelding: „wit” of „rood/rosé”.

⁽¹⁾ PB L 179 van 14.7.1999, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 122 van 16.5.2003, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 128 van 10.5.2001, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 164 van 2.7.2003, blz. 8.

⁽⁵⁾ PB L 152 van 24.6.2000, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB L 47 van 21.2.2003, blz. 21.

⁽⁷⁾ PB L 290 van 28.10.2002, blz. 1.

4. De aanvrager kan in eenzelfde invoercertificaataanvraag onder verschillende tariefcodes vallende producten vermelden, waarbij naar gelang van het geval de vakken 15 en 16 van de aanvraag als volgt moeten worden ingevuld:

- a) vak 15: omschrijving van het product overeenkomstig de gecombineerde nomenclatuur,
- b) vak 16: GN-codes.

De in de aanvraag vermelde omschrijvingen van de producten en de GN-codes worden op het invoercertificaat vermeld.

De lidstaten kunnen besluiten dat in vak 16 één enkele tariefcode voor elke aanvraag moet worden vermeld.”.

2. Artikel 4 wordt vervangen door:

„Artikel 4

Zekerheid

1. Het bedrag van de zekerheid voor de invoercertificaten wordt als volgt vastgesteld:

- a) geconcentreerd druivensap en geconcentreerde druivenmost: 2,5 EUR per 100 kilogram of per hectoliter,
- b) ander druivensap en druivenmost: 1,25 EUR per 100 kilogram of per hectoliter,
- c) alle wijn: 1,25 EUR per hectoliter.

2. Het bedrag van de zekerheid voor de uitvoercertificaten bedraagt 8 EUR per hectoliter voor de producten die vallen onder de GN-codes 2009 69 11, 2009 69 19, 2009 69 51, 2009 69 71, 2204 30 92 en 2204 30 96, en 2,5 EUR per hectoliter voor de overige producten.”.

3. Artikel 12, lid 3, onder a), wordt vervangen door:

„a) de hoeveelheid in hectoliter voor elke productcode van twaalf cijfers van de landbouwproductennomenclatuur voor uitvoerrestituties. Wanneer een certificaat voor meer dan één code van twaalf cijfers van dezelfde in bijlage II bedoelde categorie wordt afgegeven, wordt het nummer van de categorie vermeld;”.

4. Artikel 14, lid 1, wordt vervangen door:

„1. Voor producten van de GN-codes 2009 69 en 2204 30 in bijlage I, derde deel, afdeling I, bijlage 2, van het gemeenschappelijk douanetarief die onder het stelsel van invoerprijzen vallen, wordt de echtheid van de invoerprijs per partij gecontroleerd.”.

5. Aan artikel 30 worden de volgende derde en vierde alinea toegevoegd:

„Het origineel of een voor eensluidend gewaarmerkte kopie van het document V I 1 of een gelijkwaardig document van het land van oorsprong moet bij het document V I 1 van het land van uitvoer worden gevoegd.

Uitsluitend de landen die voorkomen op de krachtens artikel 29, lid 1, gepubliceerde lijst van instanties en laboratoria die door derde landen zijn aangewezen om de documenten in te vullen waarvan elke invoer van wijn in de Gemeenschap vergezeld moet gaan, worden voor de doeleinden van dit artikel als land van oorsprong beschouwd.”.

6. Artikel 33 lid 1, onder b), wordt vervangen door:

„b) wijnen van oorsprong uit Zwitserland, die met een v.q.p.r.d. kunnen worden gelijkgesteld, met een totaal zuurgehalte, uitgedrukt in wijnsteenzuur, van meer dan 3 gram per liter, wanneer deze verplicht met een geografische benaming moeten worden aangeduid en voor ten minste 85 % zijn verkregen uit druiven van een of meer van de volgende wijnstokrassen:

- Chasselas,
- Mueller-Thurgau,
- Sylvaner,
- Pinot noir,
- Merlot;”.

7. Bijlage I wordt vervangen door bijlage I bij deze verordening.

8. Bijlage II wordt vervangen door bijlage II bij deze verordening.

9. Bijlage III wordt vervangen door bijlage III bij deze verordening.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 7 juli 2003.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

BIJLAGE I

„BIJLAGE I

AFGIFTE VAN INVOERCERTIFICATEN

Mededeling bedoeld in artikel 5

Periode van tot en met

Hoeveelheid in hl

Code	Land van oorsprong	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
036	Zwitserland									
046	Malta									
etc.	enz.									
	Totaal derde landen									

In deze tabel zijn de cijfers voor de volgende producten opgenomen:

Kolom 1: mousserende wijn

Kolom 2: rode wijn en roséwijn

Kolom 3: witte wijn

Kolom 4: likeurwijn

Kolom 5: distillatiewijn

Kolom 6: druivensap en druivenmost

Kolom 7: geconcentreerd druivensap en geconcentreerde druivenmost

Kolom 8: parelwijn

Kolom 9: andere, in een nota nader te omschrijven producten.”

BIJLAGE II

„BIJLAGE II

CATEGORIEËN PRODUCTEN BEDOELD IN ARTIKEL 8, LID 1

Code	Categorie
2009 69 11 9100 2009 69 19 9100 2009 69 51 9100 2009 69 71 9100 2204 30 92 9100 2204 30 96 9100	1
2204 30 94 9100 2204 30 98 9100	2
2204 21 79 9910 2204 29 62 9910 2204 29 64 9910 2204 29 65 9910	3
2204 21 79 9100 2204 29 62 9100 2204 29 64 9100 2204 29 65 9100	4.1
2204 21 80 9100 2204 29 71 9100 2204 29 72 9100 2204 29 75 9100	4.2
2204 21 79 9200 2204 29 62 9200 2204 29 64 9200 2204 29 65 9200	5.1
2204 21 80 9200 2204 29 71 9200 2204 29 72 9200 2204 29 75 9200	5.2
2204 21 83 9100 2204 29 83 9100	6.1
2204 21 84 9100 2204 29 84 9100	6.2
2204 21 94 9910 2204 21 98 9910 2204 29 94 9910 2204 29 98 9910	7
2204 21 94 9100 2204 21 98 9100 2204 29 94 9100 2204 29 98 9100	8"

BIJLAGE III

„BIJLAGE III

PRODUCTGROEPEN BEDOELD IN ARTIKEL 8, LID 2

Code van het product in de nomenclatuur voor landbouwproducten voor uitvoerrestituties	Groep
2009 69 11 9100 2009 69 19 9100 2009 69 51 9100 2009 69 71 9100	A
2204 30 92 9100 2204 30 96 9100	B
2204 30 94 9100 2204 30 98 9100	C
2204 21 79 9100 2204 21 79 9200 2204 21 79 9910 2204 21 83 9100	D
2204 21 80 9100 2204 21 80 9200 2204 21 84 9100	E
2204 29 62 9100 2204 29 62 9200 2204 29 62 9910 2204 29 64 9100 2204 29 64 9200 2204 29 64 9910 2204 29 65 9100 2204 29 65 9200 2204 29 65 9910 2204 29 83 9100	F
2204 29 71 9100 2204 29 71 9200 2204 29 72 9100 2204 29 72 9200 2204 29 75 9100 2204 29 75 9200 2204 29 84 9100	G
2204 21 94 9910 2204 21 98 9910	H
2204 29 94 9910 2204 29 98 9910	I
2204 21 94 9100 2204 21 98 9100	J
2204 29 94 9100 2204 29 98 9100	K"

VERORDENING (EG) Nr. 1221/2003 VAN DE COMMISSIE

van 8 juli 2003

tot vaststelling van de werkelijke olijfolieproductie en van het bedrag van de productiesteun per eenheid voor het verkoopseizoen 2001/2002

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening nr. 136/66/EEG van de Raad van 22 september 1966 houdende de totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector oliën en vetten ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1513/2001 ⁽²⁾,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 2261/84 van de Raad van 17 juli 1984 houdende algemene voorschriften inzake de toekenning van de productiesteun voor olijfolie en de steun aan de producentenorganisaties ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1639/98 ⁽⁴⁾, en met name op artikel 17 bis, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Uit artikel 5 van Verordening nr. 136/66/EEG vloeit voort dat de productiesteun per eenheid moet worden aangepast in elke lidstaat waar de werkelijke productie de in lid 3 van dat artikel bedoelde overeenkomstige gegarandeerde nationale hoeveelheid overschrijdt. Om de omvang van deze overschrijding te bepalen, moet voor Spanje, Griekenland, Portugal, Frankrijk en Italië rekening worden gehouden met de ramingen van de productie van tafelolijven die in olijfolie-equivalent zijn omgerekend aan de hand van de desbetreffende coëfficiënten als bedoeld in, respectievelijk, voor Spanje, Beschikking 2001/650/EG van de Commissie ⁽⁵⁾, gewijzigd bij Beschikking 2001/883/EG ⁽⁶⁾, voor Griekenland, Beschikking 2001/649/EG van de Commissie ⁽⁷⁾, gewijzigd bij Beschikking 2001/880/EG ⁽⁸⁾, voor Portugal, Beschikking 2001/670/EG van de Commissie ⁽⁹⁾, gewijzigd bij Beschikking 2001/878/EG ⁽¹⁰⁾, voor Frankrijk, Beschikking 2001/648/EG van de Commissie ⁽¹¹⁾, gewijzigd bij Beschikking 2001/879/EG ⁽¹²⁾, en voor Italië, Beschikking 2001/658/EG van de Commissie ⁽¹³⁾, gewijzigd bij Beschikking 2001/884/EG ⁽¹⁴⁾.

- (2) In artikel 17 bis, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 2261/84 is bepaald dat, met het oog op de vaststelling van het bedrag van de productiesteun per eenheid dat mag worden voorgeschoten, voor het betrokken verkoopseizoen een raming van de olijfolieproductie moet worden opgesteld. Voornoemd bedrag moet op een zodanig niveau worden vastgesteld dat onverschuldigde betaling aan olijventelers wordt uitgesloten. Dit bedrag geldt eveneens voor in olijfolie-equivalent uitgedrukte hoeveelheden tafelolijven. Voor het verkoopseizoen 2001/2002 zijn de geraamde productie en het bedrag van de productiesteun dat kan worden voorgeschoten vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 1793/2002 van de Commissie ⁽¹⁵⁾, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 15/2003 ⁽¹⁶⁾.

- (3) Om de werkelijke productie waarvoor het recht op steun is erkend, vast te stellen, moeten de betrokken lidstaten overeenkomstig artikel 14, lid 4, van Verordening (EG) nr. 2366/98 van de Commissie ⁽¹⁷⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2383/2002 ⁽¹⁸⁾, de Commissie na elk verkoopseizoen, uiterlijk op 15 mei, de hoeveelheid meedelen die voor steun in aanmerking wordt genomen. Uit deze mededelingen blijkt dat de voor steun in aanmerking genomen hoeveelheid voor het verkoopseizoen 2001/2002 voor Italië 711 076 ton bedraagt, voor Frankrijk 2 591 ton, voor Griekenland 404 619 ton, voor Spanje 1 562 531 ton en voor Portugal 33 613 ton.

- (4) Het accepteren van deze hoeveelheden voor steun door de lidstaten impliceert dat de in de Verordeningen (EEG) nr. 2261/84 en (EG) nr. 2366/98 bedoelde controles zijn verricht. Met de vaststelling van de werkelijke productie aan de hand van de door de lidstaten meegedeelde gegevens betreffende de hoeveelheden die voor steun zijn geaccepteerd, wordt echter niet vooruitgelopen op de conclusies die kunnen worden getrokken bij verificatie van deze gegevens in het kader van de procedure voor de goedkeuring van de rekeningen.

- (5) Rekening houdende met de werkelijke productie moet ook het bedrag worden vastgesteld van de productiesteun per eenheid als bedoeld in artikel 5, lid 1, van Verordening nr. 136/66/EEG die voor de in aanmerking komende hoeveelheden van de werkelijke productie moet worden betaald.

- (6) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité van beheer voor oliën en vetten,

⁽¹⁾ PB 172 van 30.9.1966, blz. 3025/66.

⁽²⁾ PB L 201 van 26.7.2001, blz. 4.

⁽³⁾ PB L 208 van 3.8.1984, blz. 3.

⁽⁴⁾ PB L 210 van 28.7.1998, blz. 38.

⁽⁵⁾ PB L 229 van 25.8.2001, blz. 20.

⁽⁶⁾ PB L 327 van 12.12.2001, blz. 43.

⁽⁷⁾ PB L 229 van 25.8.2001, blz. 16.

⁽⁸⁾ PB L 326 van 11.12.2001, blz. 42.

⁽⁹⁾ PB L 235 van 4.9.2001, blz. 16.

⁽¹⁰⁾ PB L 326 van 11.12.2001, blz. 40.

⁽¹¹⁾ PB L 229 van 25.8.2001, blz. 12.

⁽¹²⁾ PB L 326 van 11.12.2001, blz. 41.

⁽¹³⁾ PB L 231 van 29.8.2001, blz. 16.

⁽¹⁴⁾ PB L 327 van 12.12.2001, blz. 44.

⁽¹⁵⁾ PB L 272 van 10.10.2002, blz. 11.

⁽¹⁶⁾ PB L 2 van 7.1.2003, blz. 6.

⁽¹⁷⁾ PB L 293 van 31.10.1998, blz. 50.

⁽¹⁸⁾ PB L 358 van 31.12.2002, blz. 122.

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Voor het verkoopseizoen 2001/2002 bedraagt de werkelijke productie die voor de steun voor olijfolie, als bedoeld in artikel 5, van Verordening nr. 136/66/EEG in aanmerking moet worden genomen:

- 1 562 531 ton voor Spanje,
- 2 591 ton voor Frankrijk,
- 404 619 ton voor Griekenland,
- 711 076 ton voor Italië,
- 33 613 ton voor Portugal.

2. Voor het verkoopseizoen 2001/2002 bedraagt het bedrag van de productiesteun per eenheid product, als bedoeld in artikel 5 van Verordening nr. 136/66/EEG, die wordt betaald voor de in aanmerking komende hoeveelheden van de werkelijke productie:

- 63,75 EUR/100 kg voor Spanje,
- 130,40 EUR/100 kg voor Frankrijk,
- 130,40 EUR/100 kg voor Griekenland,
- 100,45 EUR/100 kg voor Italië,
- 130,40 EUR/100 kg voor Portugal.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de derde dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 8 juli 2003.

Voor de Commissie

Franz FISCHLER

Lid van de Commissie

RICHTLIJN 2003/66/EG VAN DE COMMISSIE**van 3 juli 2003****tot wijziging van Richtlijn 94/2/EG houdende uitvoeringsbepalingen van Richtlijn 92/75/EEG van de Raad wat de etikettering van het energieverbruik van huishoudelijke elektrische koelkasten, diepvriezers en combinaties daarvan betreft****(Voor de EER relevante tekst)**

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 92/75/EEG van de Raad van 22 september 1992 betreffende de vermelding van het energieverbruik en het verbruik van andere hulpbronnen op de etikettering en in de standaardproductinformatie van huishoudelijke apparaten ⁽¹⁾, inzonderheid op de artikelen 9 en 12,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het elektriciteitsverbruik van koelkasten, diepvriezers en combinaties daarvan maakt een belangrijk deel van de totale energiebehoefte van de huishoudens in de Gemeenschap uit. Er zijn aanzienlijke mogelijkheden om het energieverbruik van deze apparaten verder te verlagen.
- (2) Het welslagen van de etiketteringsregeling die is ingevoerd bij Richtlijn 94/2/EG van de Commissie ⁽²⁾, in combinatie met Richtlijn 96/57/EG van het Europees Parlement en de Raad van 3 september 1996 betreffende normen voor de energie-efficiëntie van huishoudelijke elektrische koelkasten, diepvriezers en combinaties daarvan ⁽³⁾, heeft tussen 1996 en 2000 tot een stijging van de energie-efficiëntie-index van nieuwe koelkasten en diepvriezers met 30 % geleid.
- (3) Ongeveer 20 % van de in 2000 verkochte koelapparatuur viel in de hoogste efficiëntieklasse (A) en op sommige markten bedroeg dit aandeel meer dan 50 %. Het marktaandeel van apparatuur van klasse A groeit snel. Bijgevolg moeten bij wijze van tussentijdse oplossing twee extra klassen, aan te duiden als A+ en A++, worden ingevoerd totdat een volledige herziening van de efficiëntieklassen wordt doorgevoerd.
- (4) Het effect van de etikettering op de energie-efficiëntie zal afnemen of geheel verdwijnen, tenzij nieuwe, nog efficiëntere klassen worden vastgelegd.
- (5) Richtlijn 94/2/EG dient derhalve dienovereenkomstig te worden gewijzigd. Bij deze gelegenheid zal deze richtlijn ook kunnen worden afgestemd op soortgelijke richtlijnen ter uitvoering van Richtlijn 92/75/EEG die onlangs zijn vastgesteld.

- (6) De in deze richtlijn vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 10 van Richtlijn 92/75/EEG ingestelde comité,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 94/2/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1 komen de leden 2, 3 en 4 als volgt te luiden:

„2. De door deze richtlijn vereiste informatie wordt verkregen door middel van metingen in overeenstemming met geharmoniseerde, door de Europese normalisatie-instellingen (CEN, CENELEC en ETSI) in opdracht van de Commissie en in overeenstemming met Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad (*) vastgestelde normen, waarvan de referentienummers in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn bekendgemaakt en waarvoor de lidstaten de referentienummers van de nationale normen waarin deze geharmoniseerde normen zijn omgezet hebben gepubliceerd.

3. De bepalingen in de bijlagen I, II en III bij deze richtlijn op grond waarvan geluidsgegevens moet worden verstrekt zijn alleen van toepassing indien deze informatie krachtens artikel 3 van Richtlijn 86/594/EEG door de lidstaten wordt geëist. Deze informatie wordt overeenkomstig die richtlijn gemeten.

4. In deze richtlijn zijn de in artikel 1, lid 4, van Richtlijn 92/75/EEG gegeven definities van toepassing.

(*) PB L 204 van 21.7.1998, blz. 37.”

2. Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) In lid 1 wordt de volgende alinea toegevoegd:

„Wanneer de informatie betreffende een bepaalde modellencombinatie verkregen is door een berekening op grond van het ontwerp, en/of door extrapolatie uitgaande van andere combinaties, dient de documentatie bijzonderheden van deze berekeningen en/of extrapolaties te vermelden, alsmede van tests die zijn verricht ter verificatie van de nauwkeurigheid van de uitgevoerde berekeningen (Details van het wiskundige model ter berekening van het prestatievermogen en van metingen die zijn verricht om dit model te verifiëren).”

⁽¹⁾ PB L 297 van 13.10.1992, blz. 16.

⁽²⁾ PB L 45 van 17.2.1994, blz. 1.

⁽³⁾ PB L 236 van 18.9.1996, blz. 36.

b) lid 5 komt als volgt te luiden:

„5. Wanneer de apparaten te koop, te huur, of in huurkoop worden aangeboden door middel van een gedrukte of geschreven mededeling dan wel op enigerlei andere wijze, waarbij mag worden verwacht dat de potentiële koper het apparaat niet met eigen ogen zal kunnen zien, zoals een schriftelijke aanbieding, een post-ordercatalogus, advertenties op het internet of via andere elektronische media, moet deze mededeling alle in bijlage III vermelde informatie omvatten.”.

3. De bijlagen I, II, III en V worden gewijzigd zoals aangegeven in de bijlage bij deze richtlijn.

4. Bijlage VI wordt geschrapt.

Artikel 2

De lidstaten geven uiterlijk op 1 juli 2004 toestemming voor het in het verkeer brengen van etiketten, kaarten en mededelingen bedoeld in artikel 2, lid 5, van Richtlijn 94/2/EG die de bij de onderhavige richtlijn herziene informatie bevatten.

Zij zorgen ervoor dat uiterlijk op 31 december 2004 alle etiketten, kaarten en mededelingen bedoeld in artikel 2, lid 5, van Richtlijn 94/2/EG in overeenstemming zijn met de herziene modellen.

Artikel 3

De lidstaten dienen de bepalingen vast te stellen en bekend te maken om uiterlijk op 30 juni 2004 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van de bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

Artikel 4

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 5

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 3 juli 2003.

Voor de Commissie

Vice-voorzitter

Loyola DE PALACIO

BIJLAGE

1. Bijlage I wordt als volgt gewijzigd:

a) Onder het opschrift „Opmerkingen” wordt de laatste zin, „N.B. In bijlage VI zijn de met bovenstaande termen corresponderende termen in andere talen vermeld.”, geschrapt.

b) Onder het opschrift „Druk”:

i) wordt na de afbeelding het volgende ingevoegd:

„De lettercode voor apparaten van klasse A+ en van klasse A++ dient in overeenstemming te zijn met de volgende afbeeldingen en op dezelfde plaats te worden aangebracht als de A voor apparaten van klasse A:

A+

A++

ii) wordt de tekst op het einde, beginnende met de woorden „Volledige drukinformatie is opgenomen in de „Gids voor koelkasten/diepvries-etikettering” ...”, geschrapt.

2. Bijlage II wordt als volgt gewijzigd:

a) Punt 4 komt als volgt te luiden:

„4. De energie-efficiëntieklasse van het model omschreven in bijlage V, uitgedrukt als „energie-efficiëntieklasse ... op een schaal van A++ (efficiënt) tot en met G (inefficiënt)”. Wanneer deze informatie in een tabel wordt verstrekt, mag deze op andere wijze worden aangegeven, op voorwaarde dat duidelijk is dat de schaal van A++ (efficiënt) tot en met G (inefficiënt) loopt.”;

b) punt 8 komt als volgt te luiden:

„8. Netto-inhoud van de vriesruimte en van het nulgradencompartiment wanneer dit voorhanden is, volgens de normen waarnaar in artikel 1, lid 2, wordt verwezen niet van toepassing voor de categorieën 1, 2 en 3. Voor apparaten van categorie 3 de netto-inhoud van het „ijsvak”.”;

c) het volgende punt 15 wordt toegevoegd:

„15. Wanneer het model bedoeld is om te worden ingebouwd, moet dit worden vermeld.”;

d) de laatste zin beginnende met, „N.B.” wordt geschrapt.

3. Bijlage III wordt als volgt gewijzigd:

De laatste zin, beginnende met „N.B.” wordt geschrapt.

4. In bijlage V wordt na de titel: „ENERGIE-EFFICIËNTIEKLASSE” de volgende tekst ingevoegd:

„DEEL I: Definities van de klassen A+ en A++

Een apparaat wordt ingedeeld in klasse A+ of A++ wanneer de energie-efficiëntie-index I_a in het in tabel 1 gespecificeerde bereik ligt.

Tabel 1

Energie-efficiëntie-index I_a	Energie-efficiëntieklasse
$30 > I_a$	A++
$42 > I_a \geq 30$	A+
$I_a \geq 42$	A — G (zie onder)

In tabel 1:

$$I_a = \frac{AC}{SC_a} \times 100$$

waarin:

AC = energieverbruik per jaar van het apparaat (overeenkomstig bijlage I, opmerking V);

SC_a = standaardenergieverbruik per jaar a van het apparaat.

SC_a wordt als volgt berekend

$$M_a \times \sum_{\text{Compartimenten}} \left(V_c \times \frac{(25 - T_c)}{20} \times FF \times CC \times BI \right) + N_a + CH$$

waarin:

V_c: het nettovolume (in liter) van het compartiment (volgens de normen waarnaar in artikel 1, lid 2, wordt verwezen);

T_c: de ontwerptemperatuur (in °C) van het compartiment.

De waarden van M_a en N_a zijn in tabel 2 gegeven, die van FF, CC, BI en CH in tabel 3.

Tabel 2

Soort apparaat	Temperatuur van het koudste compartiment	M _a	N _a
1 Koelkast zonder vriesruimte	> - 6 °C	0,233	245
2 Koelkelderkast	> - 6 °C	0,233	245
3 Koelkast met vriesruimte zonder ster	> - 6 °C	0,233	245
4 Koelkast*	≤ - 6 °C *	0,643	191
5 Koelkast**	≤ - 12 °C **	0,450	245
6 Koelkast***/	≤ - 18 °C ***/*(***)	0,777	303
7 Koel-vrieskast*(***)	≤ - 18 °C ***/*(***)	0,777	303
8 Diepvrieskast	≤ - 18 °C *(***)	0,539	315
9 Diepvrieskist	≤ - 18 °C *(***)	0,472	286
10 Meerdere of ander apparaat		(¹)	(¹)

(¹) Voor deze apparaten zijn de temperatuur en het aantal sterren van het compartiment met de laagste temperatuur bepalend voor de waarden van M en N. Apparaten met compartimenten met een maximumtemperatuur van - 18 °C *(***) worden beschouwd als koelkasten met vriesruimte *(***)

Tabel 3

Correctiefactor	Waarde	Voorwaarde
FF (zelfontdooiend)	1,2	Voor zelfontdooiende vriesruimten (met geforceerde ventilatie)
	1	Overige
CC (klimaatregime)	1,2	Voor gebruik in de tropen bestemde apparaten
	1,1	Voor gebruik in de subtropen bestemde apparaten
	1	Overige
BI (inbouw)	1,2	Voor inbouwapparaten (¹) die minder dan 58 cm breed zijn
	1	Overige
CH (nulgradencompartiment)	50 Kwh/j	Voor apparaten met een nulgradencompartiment van ten minste 15 l
	0	Overige

(¹) Een apparaat wordt alleen dan als inbouwapparaat beschouwd indien het uitsluitend voor installatie in een keukennis is bestemd waarbij afwerking met meubelpanelen noodzakelijk is, en het als zodanig getest is.

Wanneer een apparaat niet A+ of A++ is, wordt het ingedeeld in overeenstemming met deel 2.

DEEL 2: Definities van de klassen A tot en met G

...”

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

BESLUIT FYROM/2/2003 VAN HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ**van 10 maart 2003****inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië**

(2003/497/GBVB)

HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 25, laatste alinea,

Gelet op Gemeenschappelijk Optreden 2003/92/GBVB van de Raad van 27 januari 2003 inzake de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië ⁽¹⁾, en met name op artikel 8, leden 2 en 3, inzake de deelneming van derde landen,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Artikel 8, lid 1, van het gemeenschappelijk optreden bepaalt dat:
- de Europese NAVO-leden die geen lid zijn van de Europese Unie aan de operatie deelnemen indien zij dit wensen,
 - de landen die de Europese Raad van Kopenhagen heeft uitgenodigd om lidstaat te worden, uitgenodigd worden aan de operatie deel te nemen, met inachtname van de overeengekomen nadere bepalingen,
 - ook potentiële partners kunnen worden uitgenodigd aan de operatie deel te nemen.
- (2) Krachtens artikel 8 van het gemeenschappelijk optreden heeft de Raad het PVC gemachtigd om, op aanbeveling van de operationeel commandant en van het Militair Comité van de Europese Unie, de noodzakelijke besluiten betreffende de aanvaarding van de voorgestelde bijdragen te nemen.
- (3) Op verzoek van het PVC en in opdracht van het EUMC hebben de operationeel commandant van de Europese Unie en de commandant van de troepen conferenties over de opbouw van de troepenmacht en de troepensterkte gehouden.

- (4) Op 6 maart 2003 heeft het EUMC ingestemd met de aanbeveling van de operationeel commandant inzake de bijdragen van derde landen en het PVC aanbevolen deze bijdragen te aanvaarden,

BESLUIT:

*Artikel 1***Bijdragen van derde landen**

In aansluiting op de conferenties inzake de opbouw van de troepenmacht en de troepensterkte worden voor de operatie van de Europese Unie in de FYROM bijdragen aanvaard van de volgende derde landen:

Bulgarije
Canada
Estland
IJsland
Letland
Litouwen
Noorwegen
Polen
Roemenië
Slovenië
Slowakije
Tsjechië
Turkije.

⁽¹⁾ PB L 34 van 11.2.2003, blz. 26.

*Artikel 2***Inwerkingtreding**

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt aangenomen.

Gedaan te Brussel, 10 maart 2003.

Voor het Politiek en Veiligheidscomité

De voorzitter

T. PARASKEVOPOULOS

**BESLUIT FYROM/3/2003 VAN HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ
van 11 maart 2003**

tot wijziging van Besluit FYROM/2/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië

(2003/498/GBVB)

HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ,

Gelet op Besluit FYROM/2/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité van 10 maart 2003 inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Met een brief van 11 maart 2003 heeft de militaire vertegenwoordiger van Hongarije bij het Militair Comité van de NAVO en de WEU een bijdrage voor de militaire operatie van de Europese Unie in de FYROM aangeboden.
- (2) Op 11 maart 2003 heeft het Politiek en Veiligheidscomité, op aanbeveling van de operationeel commandant van de Europese Unie en van het Militair Comité van de Europese Unie, besloten deze bijdrage te aanvaarden,

de operatie van de Europese Unie in de FYROM bijdragen aanvaard van de volgende derde landen:

Bulgarije
Canada
Estland
Hongarije
IJsland
Letland
Litouwen
Noorwegen
Polen
Roemenië
Slovenië
Slowakije
Tsjechië
Turkije.”.

BESLUIT:

Artikel 1

Artikel 1 van Besluit FYROM/2/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité wordt vervangen door:

„*Artikel 1*

Bijdragen van derde landen

In aansluiting op de conferenties inzake de opbouw van de troepenmacht en de troepensterkte worden voor

Artikel 2

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt ondertekend.

Gedaan te Brussel, 11 maart 2003.

Voor het Politiek en Veiligheidscomité

De voorzitter

T. PARASKEVOPOULOS

BESLUIT FYROM/4/2003 VAN HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ**van 17 juni 2003****tot wijziging van Besluit FYROM/2/2003 inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië**

(2003/499/GBVB)

HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ,

Gelet op Gemeenschappelijk Optreden 2003/92/GBVB van de Raad van 27 januari 2003 inzake de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië ⁽¹⁾, en met name op artikel 8, lid 2,

Gelet op Besluit FYROM/2/2003 van het Politiek en Veiligheidscomité van 10 maart 2003 inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië,

Overwegende dat de vertegenwoordiger van Canada bij de Europese Unie de Europese Unie per brief van 29 april 2003 heeft meegedeeld dat Canada onder de huidige voorwaarden niet kan deelnemen aan de operatie „Concordia”,

Hongarije

IJsland

Letland

Litouwen

Noorwegen

Polen

Roemenië

Slovenië

Slowakije

Tsjechië

Turkije.”.

BESLUIT:

*Artikel 2**Artikel 1***Inwerkingtreding**

Artikel 1 van Besluit FYROM/2/2003 wordt vervangen door:

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt ondertekend.

*„Artikel 1***Bijdragen van derde landen**

In aansluiting op de conferentie inzake de opbouw van de troepenmacht en de troepensterkte worden voor de operatie van de Europese Unie in de FYROM bijdragen aanvaard van de volgende derde landen:

Bulgarije

Estland

Gedaan te Brussel, 17 juni 2003.

*Voor het Politiek en Veiligheidscomité**De voorzitter*

T. PARASKEVOPOULOS

⁽¹⁾ PB L 34 van 11.2.2003, blz. 26.

BESLUIT DRC/1/2003 VAN HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ**van 1 juli 2003****inzake de aanvaarding van bijdragen van derde landen aan de militaire operatie van de Europese Unie in de Democratische Republiek Congo**

(2003/500/GBVB)

HET POLITIEK EN VEILIGHEIDSCOMITÉ,

BESLUIT:

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 25, laatste alinea,

Gelet op Gemeenschappelijk Optreden 2003/423/GBVB van de Raad van 5 juni 2003 inzake de militaire operatie van de Europese Unie in de Democratische Republiek Congo ⁽¹⁾, en met name op artikel 10, leden 2 en 3, inzake de deelneming van derde staten,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op verzoek van het Politiek en Veiligheidscomité en overeenkomstig de opdracht van het Militaire Comité van de Europese Unie (EUMC) hebben de operationeel commandant van de Europese Unie en de commandant van de troepen van de Europese Unie respectievelijk op 10 en 11 juni 2003 de conferenties inzake de opbouw van de troepenmacht en de troepensterkte gehouden.
- (2) Op 25 juni 2003 besloot het EUMC, naar aanleiding van de aanbeveling van de operationeel commandant inzake de bijdragen van derde staten, het Politiek en Veiligheidscomité aan te bevelen deze bijdragen van derde staten te aanvaarden,

*Artikel 1***Bijdragen van derde landen**

In aansluiting op conferenties inzake de opbouw van de troepenmacht en de troepensterkte worden voor de militaire operatie van de Europese Unie in de Democratische Republiek Congo bijdragen aanvaard van de volgende derde landen:

Brazilië

Canada

Hongarije

Zuid-Afrika.

*Artikel 2***Inwerkingtreding**

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt aangenomen.

Gedaan te Brussel, 1 juli 2003.

Voor het Politiek en Veiligheidscomité

De voorzitter

M. MELANI

⁽¹⁾ PB L 143 van 11.6.2003, blz. 50.

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 16 oktober 2002

betreffende staatssteunregeling C 49/2001 (ex NN 46/2000) — Coördinatiecentra — ten uitvoer gelegd door Luxemburg

(kennisgeving geschied onder nummer C(2002) 3740)

(Slechts de tekst in de Franse taal is authentiek)

(Voor de EER relevante tekst)

(2003/501/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

26 maart 1999 (A/32604) stelden de Luxemburgse autoriteiten de Commissie ervan in kennis dat deze regeling op 20 februari 1996 was ingetrokken.

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 88, lid 2, eerste alinea,

Gelet op de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, inzonderheid op artikel 62, lid 1, onder a),

Na de belanghebbenden overeenkomstig de genoemde artikelen te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken ⁽¹⁾,

- (3) Bij brief van 25 april 2000 (D/51738) verzocht de Commissie om bijkomende inlichtingen omdat de betrokken regeling, hoewel zij was afgeschaft, bepaalde gevolgen kon hebben gehad en/of misschien nog steeds had. De Luxemburgse autoriteiten hebben de Commissie deze inlichtingen laten toekomen bij brief van 2 mei 2000 (A/34012).

Overwegende hetgeen volgt:

I. PROCEDURE

- (1) In 1997 heeft de Raad Ecofin een gedragscode inzake de directe belastingen op ondernemingen aangenomen om de schadelijke praktijken op dat gebied te bestrijden ⁽²⁾. Naar aanleiding van de in deze gedragscode aangegeven verbintenis heeft de Commissie in 1998 een mededeling bekendgemaakt over de toepassing van de regels betreffende steunmaatregelen van de staten op maatregelen op het gebied van de directe belastingen op ondernemingen ⁽³⁾ (hierna „de mededeling” genoemd), waarin zij nogmaals bevestigde er streng op te zullen toezien dat deze regels nauwgezet worden nageleefd, met eerbiediging van het beginsel van de gelijke behandeling. Deze procedure past in dit kader.

- (2) Bij brief van 12 februari 1999 (D/50716) verzocht de Commissie Luxemburg om informatie over de Luxemburgse regeling inzake de coördinatiecentra. Bij brief van

- (4) Bij brief SG(2001) D/289761 van 11 juli 2001 stelde de Commissie Luxemburg in kennis van haar beslissing om de formele onderzoekprocedure van artikel 88, lid 2, van het Verdrag in te leiden ten aanzien van het op de coördinatiecentra toepasselijke belastingstelsel. Bij brief van 14 september 2001 (A/37236) maakte Luxemburg opmerkingen ten aanzien van deze inleiding van de procedure.

- (5) Het besluit van de Commissie om de procedure in te leiden werd bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽⁴⁾. De Commissie heeft de belanghebbenden verzocht hun opmerkingen over de betrokken regeling te maken. De Commissie heeft terzake geen opmerkingen van belanghebbenden ontvangen.

- (6) Bij brief van 25 maart 2002 (D/51316) verzocht de Commissie Luxemburg om aanvullende inlichtingen, welke werden verstrekt bij brief van 17 april 2002 (A/32897).

⁽¹⁾ PB C 304 van 30.10.2001, blz. 10.

⁽²⁾ PB C 2 van 6.1.1998, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 384 van 10.12.1998, blz. 3.

⁽⁴⁾ Zie voetnoot.

II. BESCHRIJVING VAN DE MAATREGEL

- (7) Het statuut van coördinatiecentrum wordt geregeld bij circulaire LIR nr. 119 van 12 juni 1989 (hierna „circulaire 119” of „de circulaire” genoemd). Deze circulaire werd opgeheven bij circulaire LIR nr. 1119 van 20 februari 1996. In totaal werden vijf ondernemingen erkend als coördinatiecentrum, waarvan er vier operationeel zijn geweest.
- (8) Een coördinatiecentrum is een in het binnenland gevestigde kapitaalvennootschap met een multinational karakter waarvan de werkzaamheid beperkt is tot het verstrekken van diensten aan uitsluitend de maatschappijen of ondernemingen van eenzelfde buitenlandse internationale groep. In de zin van de circulaire gaat het bij een buitenlandse internationale groep om financieel verbonden en in ten minste twee andere landen dan Luxemburg gevestigde maatschappijen, waarvan de moedermaatschappij geen in het binnenland gevestigde belastingplichtige is en in het buitenland is onderworpen aan aan de Luxemburgse vennootschapsbelasting gelijkwaardige belasting.
- (9) Het statuut van coördinatiecentrum werd door middel van een voorafgaande administratieve erkenning toegekend. De erkenning was in beginsel beperkt tot vier belastingjaren.
- (10) De administratieve diensten die de coördinatiecentra uitsluitend aan de andere ondernemingen van de groep verstrekken, zijn:
- diensten op het gebied van centrale organisatie en secretariaat;
 - reclame;
 - marketing en marktstudies;
 - verstrekking, verzameling en verwerking van technische of administratieve gegevens;
 - betrekkingen met nationale of internationale autoriteiten;
 - centralisering van boekhouding en financiële administratie, gegevensverwerking en juridische expertise alsmede direct en indirect met de in aanmerking te nemen werkzaamheden verband houdende hulp- en dienstverlening.
- (11) Met betrekking tot de vennootschapsbelasting wordt in de circulaire bepaald dat de binnen een groep verleende diensten een passende winst moeten opleveren die in overeenstemming is met het normale gedrag van een verstandig beheerder in zijn betrekkingen met zelfstandige derden. Hiertoe wordt de belastbare winst bepaald volgens de zogenoemde methode van de kostprijs plus winstopslag (cost plus). Deze methode houdt in dat op het totaal van de afrekbare uitgaven die betrekking hebben op de aan de andere ondernemingen van de groep verleende diensten, een forfaitaire marge wordt toegepast.
- (12) Indien het totaal van de in aanmerking te nemen uitgaven en lasten echter niet hoger is dan 30 000 000 LUF (ongeveer 750 000 EUR), wordt het bedrag van de winst forfaitair vastgesteld op 1 500 000 LUF (ongeveer 37 500 EUR).
- (13) Ingeval het coördinatiecentrum zich bezighoudt met de verrekening van facturen in verscheidene deviezen, wordt de winst niet bepaald volgens de methode van de kostprijs plus winstopslag, maar door uit te gaan van een adequate vergoeding zoals die in een situatie van

volledige concurrentie in het algemeen verschuldigd is wanneer het wisselkoersrisico wordt gedragen door een derde. De vergoeding moet ten minste gelijk zijn aan 1 % van het totaal van de in aanmerking te nemen facturen en afhankelijk zijn van het wisselkoersrisico.

- (14) Operaties in verband met door de circulaire toegestane activiteiten die worden uitgevoerd door een in Luxemburg gevestigde stabiele vestiging van een buitenlandse internationale groep of door een in Luxemburg gevestigde onderneming die geen coördinatiecentrum is, welke deel uitmaakt van een buitenlandse internationale groep, komen eveneens in aanmerking voor deze methode van berekening van de belastbare winst.

III. REDENEN VOOR DE INLEIDING VAN DE PROCEDURE

- (15) Bij de beoordeling van de door de Luxemburgse autoriteiten verstrekte informatie vroeg de Commissie zich af of de wijze van vaststelling van de marges, de uitsluiting van bepaalde uitgaven bij de berekening van de belastinggrondslag en het eventuele bestaan van discretionaire bevoegdheid vanwege de belastingadministratie mogelijk een voordeel zouden kunnen verschaffen aan de coördinatiecentra. Zij was voorts van mening dat een dergelijk voordeel met staatsmiddelen bekostigd zou kunnen zijn, dat het de mededinging en de handel tussen lidstaten zou kunnen beïnvloeden en dat het selectief zou kunnen zijn. Ten slotte meende de Commissie dat geen enkele uitzondering op het algemene beginsel van het verbod op staatssteun van toepassing leek te zijn. Deze twijfels hebben de Commissie ertoe gebracht de formele onderzoekprocedure in te leiden.

IV. OPMERKINGEN VAN LUXEMBURG

- (16) De opmerkingen van de Luxemburgse autoriteiten kunnen als volgt worden samengevat.
- (17) Aangezien de coördinatiecentreregeling was afgeschaft, had deze geen gevolgen meer, behalve ten aanzien van de ondernemingen waarvoor de bepalingen van circulaire 119 van toepassing waren tot eind 2001. De Luxemburgse autoriteiten hebben eveneens de problematiek van de verrekenprijzen⁽⁵⁾ aangekaart en de door het Groothertogdom gekozen oplossing verdedigd. Ten slotte waren zij van mening dat de maatregel geen steun in de zin van artikel 87 van het Verdrag vormde.

De verrekenprijzen

- (18) De banden die tussen twee ondernemingen van eenzelfde groep bestaan, maken het hen (tenminste in theorie) mogelijk onderling voorwaarden voor het leveren van goederen of verstrekken van diensten vast te stellen die verschillen van die welke van toepassing zouden zijn indien beide partijen zouden handelen als onafhankelijke ondernemingen op vrije markten. De ondernemingen kunnen dan geneigd zijn hun winsten binnen de groep zo te verdelen dat de totale fiscale lasten voor de gehele groep worden geminimaliseerd. In het geval van multinationale groepen komt een dergelijke verdeling vaak tot uiting in de verruiming van de belastbare grondslag in één land en de verkleining ervan in een ander land. Dit verklaart waarom de regeringen er willen voor zorgen dat de verrekenprijzen binnen eenzelfde groep zo dicht mogelijk bij de marktprijzen liggen.

⁽⁵⁾ Verrekenprijzen zijn de prijzen die een onderneming aanrekent voor de aan de verbonden ondernemingen verkochte goederen of diensten.

- (19) In het kader van de OESO, waarvan de lidstaten deel uitmaken, werd het beginsel van de volledige mededinging aangenomen om het effect van bijzondere voorwaarden op het niveau van de winsten weg te nemen. Dit beginsel, dat in artikel 9 van het OESO-modelverdrag inzake belastingen wordt uiteengezet, heeft een dubbele doelstelling: op correcte wijze de belastinggrondslag in ieder land vaststellen en de dubbele belastingheffing zo veel mogelijk vermijden. Zo maakt het beginsel het mogelijk de multinationale ondernemingen en onafhankelijke ondernemingen zo veel mogelijk op gelijke voet te behandelen. Tot de methoden voor het vaststellen van verrekenprijzen horen de methode van de vergelijkbare prijzen op de vrije markt of, als alternatief, de methode van de kostprijs plus winstopslag.
- (20) Verwijzend naar de bedoeling om belastingontwijking te vermijden en naar het beginsel van de volledige mededinging, merken de Luxemburgse autoriteiten op dat artikel 164 van de wet van 4 december 1967 inzake de inkomstenbelasting de basis vormt van de wetgeving inzake de verrekenprijzen. Het is in die context dat circulaire 119 werd aangenomen, om de belastingheffing op een bepaald soort activiteiten te vergemakkelijken. De Luxemburgse belastingadministratie probeert in de regel de binnen eenzelfde groep gehanteerde prijzen te vergelijken met de prijzen van soortgelijke transacties tussen onafhankelijke ondernemingen. Wegens een gebrek aan vergelijkingselementen is een dergelijke aanpak evenwel niet altijd mogelijk.
- (21) Daarom heeft de Luxemburgse administratie in dit geval gekozen voor de methode van de kostprijs plus winstopslag voor het vaststellen van de verrekenprijzen van door de coördinatiecentra verstrekte diensten binnen een groep. Als toepassing van een eenvormige methode, zoals de OESO aanbeveelt, werd het minimumplafond van 5 % — hetgeen vergelijkbaar is met het percentage dat op de vrije markt kan worden verkregen — als redelijk beschouwd voor dit soort diensten. Niettemin kon steeds een hoger percentage worden toegepast indien de belastingadministratie over elementen zou beschikken waaruit een hogere winstmarge zou blijken.
- (22) De maatregel had niet ten doel de fiscale lasten die de coördinatiecentra normaal moeten dragen, te verlichten, maar alleen, door toepassing van de methode van de kostprijs plus winstopslag, zo exact mogelijk een marktprijs vast te stellen voor de binnen een groep verleende diensten. Luxemburg stelt vast dat de Commissie in punt 13 van de mededeling onderstreept dat zuiver belastingtechnische maatregelen, bijvoorbeeld bepalingen ter voorkoming van dubbele belasting of belastingontwijking, geen staatssteun vormen. Aangezien circulaire 119 een algemene maatregel was met als doel belastingontwijking te voorkomen en ervoor te zorgen dat de coördinatiecentra een passende en eerlijke commerciële winst kunnen maken, vormt zij geen staatssteun.
- (23) Door de vereiste dat de coördinatiecentra tot een grote internationale groep moeten behoren en het opleggen van een minimumwinstbedrag van 1 500 000 LUF (ongeveer 37 500 EUR) was een voldoende groot volume van activiteiten in Luxemburg verzekerd. In het omgekeerde geval zouden de winsten uit fiscaal oogpunt zo onbetekenend zijn geweest dat de toepassing van circulaire 119 niet gerechtvaardigd zou zijn geweest.
- (24) Circulaire 119 bepaalde dat de moedermaatschappij in het buitenland onderworpen moest zijn aan een aan de Luxemburgse vennootschapsbelasting gelijkwaardige belasting. Op die wijze lijkt een overdracht van buitensporige fiscaal aftrekbare lasten naar de buitenlandse staat uitgesloten. De buitenlandse staat waaruit de moedermaatschappij van het coördinatiecentrum afkomstig is, kon — zo nodig — hetzij weigeren de regeling van de richtlijn „moedermaatschappijen-dochterondernemingen” ⁽⁶⁾ toe te passen op de uitkering van dividenden door het Luxemburgse coördinatiecentrum, hetzij maatregelen tegen belastingontduiking op het centrum toepassen, indien hij van mening was dat het Luxemburgse belastingstelsel te gunstig was.
- (25) Luxemburg merkt op dat de Commissie zich ertoe beperkt zich vragen te stellen bij de manier waarop het beginsel van de volledige concurrentie wordt geëerbiedigd, waarbij zij beweert dat deze doelstelling niet zou worden bereikt in het kader van de regeling van de coördinatiecentra en dat, wanneer de autoriteiten over een bepaalde manoeuvreerruimte beschikken, dit bepaalde ondernemingen of groepen zou kunnen begunstigen.
- (26) De Luxemburgse autoriteiten menen dat de Commissie kritiek heeft op twee aspecten inzake het voordeel dat aan de coördinatiecentra toekomt: enerzijds de praktische toepassing van de methode van de kostprijs plus winstopslag in vergelijking met het gebruik van de werkelijk betaalde verrekenprijzen en, anderzijds, het niet in aanmerking nemen van niet-aftrekbare uitgaven in de belastinggrondslag.
- (27) Wat het eerste aspect betreft, onderstreept Luxemburg dat slechts in het geval waarin de door de onderneming gehanteerde verrekenprijzen hoger geweest zouden zijn dan die welke zouden voortvloeien uit de toepassing van de methode van de kostprijs plus winstopslag, deze methode de onderneming een voordeel zou hebben opgeleverd omdat voor deze onderneming een kleinere belastinggrondslag zou worden toegepast. De Luxemburgse autoriteiten erkennen dat circulaire 119 geen expliciete verwijzing bevatte naar het beginsel dat de fiscale balans moet worden afgestemd op de handelsbalans, en dat zij niet kunnen uitsluiten dat een of andere belastingplichtige geprobeerd zou hebben om profijt te trekken uit deze lacune om in Luxemburg de aan andere ondernemingen van de groep verleende diensten te hoog te factureren. Luxemburg meent evenwel dat de derde landen over de mogelijkheden beschikten om na te gaan of dergelijke buitensporige factureringen plaatsgevonden hebben. Indien de Commissie tot de conclusie zou komen dat de toepassing van circulaire 119 in dergelijke gevallen geresulteerd zou hebben in onwettige staatssteun en zij om terugvordering ervan zou verzoeken, zou moeten worden vastgesteld om welke ondernemingen het gaat en zou voor elke onderneming een individuele berekening moeten worden uitgevoerd op basis van de reële verrekenprijzen.

Circulaire 119 hield geen staatssteun in de zin van artikel 87 van het Verdrag in

De maatregel moet een voordeel opleveren

- (22) De maatregel had niet ten doel de fiscale lasten die de coördinatiecentra normaal moeten dragen, te verlichten, maar alleen, door toepassing van de methode van de kostprijs plus winstopslag, zo exact mogelijk een marktprijs vast te stellen voor de binnen een groep verleende diensten. Luxemburg stelt vast dat de Commissie in punt 13 van de mededeling onderstreept dat zuiver belastingtechnische maatregelen, bijvoorbeeld bepalingen ter voorkoming van dubbele belasting of belastingontwijking, geen staatssteun vormen. Aangezien circulaire 119 een algemene maatregel was met als doel belastingontwijking te voorkomen en ervoor te zorgen dat de coördinatiecentra een passende en eerlijke commerciële winst kunnen maken, vormt zij geen staatssteun.
- (23) Door de vereiste dat de coördinatiecentra tot een grote internationale groep moeten behoren en het opleggen van een minimumwinstbedrag van 1 500 000 LUF

⁽⁶⁾ Richtlijn 90/435/EEG van de Raad van 23 juli 1990 betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten (PB L 225 van 20.8.1990, blz. 6).

- (28) Luxemburg merkt op dat de Commissie de toepassing van methoden zoals die van de kostprijs plus winstopslag aanvaardt en dat er geen sprake zou zijn van een voordeel indien deze alternatieve methoden zouden uitmonden in een belastingheffing die gelijk is aan of ten minste vergelijkbaar is met de belastingheffing die tussen twee zelfstandige bedrijven zou zijn verkregen door middel van de klassieke methode waarbij de belastbare winst gelijk is aan het verschil tussen de resultaten en de lasten van de onderneming. Volgens Luxemburg meent de Commissie dat er sprake is van een voordeel wanneer het resultaat dat wordt verkregen door toepassing van de methode van de kostprijs plus winstopslag niet voldoende vergelijkbaar is met het via de klassieke methode verkregen resultaat. De Commissie snijdt het vraagstuk van de grootte van het vermeende voordeel evenwel niet aan en Luxemburg is zijnerzijds van oordeel dat met de methode van de kostprijs plus winstopslag in ieder geval geen voordeel kan worden verkregen dat zodanig belangrijk is dat het belastbare inkomen niet meer vergelijkbaar zou zijn met dat welk tussen twee zelfstandige bedrijven zou zijn verkregen door middel van de klassieke methode.
- (29) Wat het tweede aspect betreft, lijkt de Commissie volgens Luxemburg te beweren dat het niet in aanmerking nemen van de niet-aftrekbare uitgaven voor de berekening van de belastinggrondslag krachtens artikel 168 van de wet inzake de inkomstenbelasting, ertoe zou kunnen leiden dat aan de coördinatiecentra een voordeel wordt toegekend. De Luxemburgse autoriteiten zijn evenwel van mening dat een dergelijke uitsluiting gerechtvaardigd is. Wat de vrijstelling van dividenden van de vennootschapsbelasting en de vermogensbelasting betreft, merken zij op dat deze een toewijzing van de ondernemingsresultaten en geen werkelijke uitgaven vormen, zodat de vraag van hun aftrekbaarheid zich niet stelt. Wat de winstaandelen en het presentiegeld en giften voor culturele en liefdadigheidswerken of werken van algemeen belang betreft, kan het niet meerekenen van deze bedragen in de berekeningsgrondslag voor de kostprijs plus winstopslag worden verklaard door de noodzaak om een dubbele belastingheffing te vermijden. De winstaandelen vormen een toewijzing van reserves die gevormd zijn op basis van het nettoresultaat.
- (30) Luxemburg meent inderdaad dat al deze niet-aftrekbare uitgaven reeds aan het fiscale resultaat van het coördinatiecentrum zijn toegevoegd. Met andere woorden, zij maken in ieder geval deel uit van de belastinggrondslag. Indien zij zouden worden meegerekend om de grondslag vast te stellen van de kostprijs plus winstopslag, zouden deze uitgaven tweemaal worden belast. Luxemburg merkt eveneens op dat circulaire 119 in haar geheel wordt toegepast en derhalve in haar geheel een voordeel moet opleveren, zonder dat een of ander element daarvan apart kan worden beschouwd.

Het voordeel moet verleend zijn door middel van staatsmiddelen

- (31) Luxemburg erkent dat, indien circulaire 119 een voordeel heeft opgeleverd, dit met staatsmiddelen werd bekostigd.

De maatregel moet selectief zijn

- (32) Wat de vermeende selectiviteit betreft die zou voortvloeien uit de toepassing van een discretionaire praktijk, bevestigen de Luxemburgse autoriteiten dat de admini-

stratie over geen enkele discretionaire bevoegdheid beschikt om de toepassing van de regeling voor de coördinatiecentra toe te staan of te weigeren. Indien deze selectiviteit daarentegen zou voortvloeien uit een wettelijke of bestuursrechtelijke uitzondering op de fiscale bepalingen, stellen zij dat de regels inzake staatssteun nooit werden toegepast op een situatie die vergelijkbaar is met deze zaak. De Commissie heeft geen enkel precedent geciteerd.

- (33) Luxemburg merkt op dat volgens punt 20 van de mededeling van de Commissie sommige belastingvoordelen soms uitsluitend gelden voor bepaalde vormen van ondernemingen, bepaalde functies van ondernemingen of bepaalde soorten producties, en dat zij dan staatssteun kunnen vormen. Luxemburg stelt evenwel vast dat er geen enkel voorbeeld bestaat van een beschikking of een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen waarin een maatregel als selectief zou zijn bestempeld omdat hij uitsluitend gold voor bepaalde vormen van ondernemingen of bepaalde functies van ondernemingen.
- (34) Volgens Luxemburg is niet voldaan aan het specificiteitscriterium omdat circulaire 119 voortkomt uit de normale toepassing van het Luxemburgse belastingstelsel. De circulaire is gericht tot alle internationale groepen van een voldoende grootte, in het kader van de strijd tegen abnormaal lage verrekenprijzen. De enige voorwaarden die werden opgelegd, betreffen de grootte van de groep en de vestiging ervan in verschillende lidstaten. Dergelijke beperkingen zijn nodig om ervoor te zorgen dat de vanuit Luxemburg verrichte operaties voldoende belangrijk en voldoende groot zijn om problemen te kunnen doen ontstaan voor de vaststelling van de verrekenprijzen bij de betrokken ondernemingen. De in de circulaire opgenomen beginselen inzake de vaststelling van het belastbaar resultaat van een coördinatiecentrum zijn gestoeld op de OESO-regels inzake verrekenprijzen, welke een algemene draagwijdte hebben en van toepassing zijn op alle belastingplichtigen die te maken hebben met facturering binnen de groep. De circulaire voorziet niet in de toepassing van een lager belastingtarief voor de coördinatiecentra maar hooguit in het vaststellen van de berekeningswijze voor de belastinggrondslag, rekening houdend met de eigenheid van de multinationale ondernemingen. Het gaat dus om een zuiver belastingtechnische maatregel die, volgens de Commissie, geen staatssteun vormt.
- (35) Indien de circulaire, wegens een lacune in de tekst, gebruikt is geweest om een lagere belastingaanslag te verkrijgen, dan zou het een onrechtmatige uitbreiding van het begrip staatssteun zijn om ervan uit te gaan dat het misbruik van een lacune door een belastingplichtige, staatssteun zou vormen.

- (36) Subsidiair is Luxemburg van mening dat, zelfs indien de regeling voor de coördinatiecentra door de Commissie als een afwijking van het normale stelsel zou worden beschouwd deze regeling gerechtvaardigd is door de aard en de opzet ervan. De Luxemburgse autoriteiten hebben het beginsel van de rechtszekerheid willen verzoeken met het beginsel van de volledige mededinging. Wegens de hierboven uiteengezette redenen hebben zij gekozen voor de methode van de kostprijs plus winstopslag, om de betrokken belastingplichtigen een oriëntatiepunt te geven door een minimumplafond vast te stellen voor de aangifte van de winst die werd gemaakt op interne operaties.

De maatregel vervalst de mededinging en beïnvloedt de handel tussen lidstaten ongunstig

- (37) Aangezien de regels op het gebied van verrekenprijzen tot doel hebben verdoken overdrachten van winsten naar het buitenland via ongepaste factureringsmethoden te voorkomen, was circulaire 119 gericht op internationale groepen. De bedoeling was niet een algemene vermindering van de belastbare winst binnen internationale groepen mogelijk te maken, maar belastingontduiking te voorkomen. Volgens Luxemburg kan de circulaire dus niet worden beschouwd als een voordeel teneinde de concurrentiepositie van de tot deze groepen behorende ondernemingen op de gemeenschappelijke markt te verbeteren.

Het beginsel van het gewettigd vertrouwen

- (38) Volgens Luxemburg is er bij de belastingplichtigen waarop circulaire 119 van toepassing was, sprake van een gewettigd vertrouwen dat in strijd is met de terugbetaling van eventuele, uit de toepassing van de circulaire voortvloeiende staatssteun. Er bestaat geen enkele precedent voor de toepassing van de staatssteunregels op de keuze van een methode voor de berekening van de belastinggrondslag. Een dergelijke toepassing zou een radicale en onvoorspelbare uitbreiding van de huidige reikwijdte van artikel 88 van het Verdrag inhouden.
- (39) Bovendien was de Commissie in het verleden van mening dat de fiscale regelingen met betrekking tot de belastingheffing bij het hoofdkwartier van in Europa gevestigde multinationale groepen niet onder de toepassing van de Verdragsbepalingen inzake staatssteun vallen⁽⁷⁾. Zo ook had de Commissie geen bezwaar gemaakt tegen de belastingheffing bij de coördinatiecentra in België. Derhalve had Luxemburg gerechtvaardigde redenen om te geloven dat de circulaire wettelijk was.
- (40) Bovendien was het communautaire beleid op het gebied van staatssteun tot de bekendmaking van de mededeling in 1998 onduidelijk. Een terugvordering zou hoogstens kunnen plaatsvinden voor de voordelen die werden verkregen na de datum waarop de mededeling werd bekendgemaakt.

Het beginsel van de niet-terugwerkende kracht van belastingwetten

- (41) Luxemburg is van mening dat een verzoek om terugvordering van de vermeende steun zou neerkomen op een wijziging met terugwerkende kracht van de algemeen toepasselijke belastingregels, hetgeen in strijd zou zijn met het fundamentele grondwettelijke beginsel van de niet-terugwerkende kracht van belastingwetten. De Commissie kan de terugvordering redelijkerwijze niet opleggen wanneer de steun voortvloeit uit een algemene belastingregeling die door de Commissie a posteriori wordt betwist.

Onmogelijkheid om de vermeende steun terug te vorderen

- (42) Volgens Luxemburg is het vaste rechtspraak dat een lidstaat, indien de terugvordering van onwettige steun daadwerkelijk onmogelijk is, er niet toe gehouden kan worden deze steun terug te vorderen. Dat is de situatie waarin Luxemburg zich in dit geval bevindt. Het steun-

bedrag kan niet worden becijferd omdat het niet mogelijk zou zijn de reële verrekenprijzen die de coördinatiecentra hadden moeten toepassen, vast te stellen, noch een van de andere door de OESO beschreven methoden te gebruiken.

V. BEOORDELING VAN DE MAATREGEL

- (43) Na de opmerkingen van de Luxemburgse autoriteiten in overweging te hebben genomen, bevestigt de Commissie het voorlopig standpunt dat zij heeft uiteengezet in haar brief van 11 juli 2001⁽⁸⁾ aan Luxemburg inzake de inleiding van de formele onderzoekprocedure van artikel 88, lid 2, van het Verdrag. Zij meent dat de door Luxemburg gemaakte opmerkingen de door haar geformuleerde twijfels niet uit de weg hebben kunnen ruimen en is derhalve van oordeel dat de onderzochte belastingregeling staatssteun in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag vormt. Bovendien is zij van oordeel dat deze steun onwettelijk is en dat het gaat om exploitatiesteun die niet verenigbaar kan worden verklaard met de gemeenschappelijke markt. Zij is evenwel van mening dat, in casu, Luxemburg en de begunstigde ondernemingen gegronde redenen hadden om een gewettigd vertrouwen te koesteren, hetgeen de terugvordering van de steun onmogelijk maakt.
- (44) Om te beginnen kan de Commissie de opmerkingen van Luxemburg betreffende het probleem van de verrekenprijzen in een internationale context aanvaarden. Niets verhindert de belastingdiensten om het systeem van de kostprijs plus winsttopslag te gebruiken om de belastbare grondslag vast te stellen voor de diensten die de coördinatiecentra binnen de groep verrichten. Dit systeem kan worden gelijkgesteld met een belastingtechnische maatregel zoals bedoeld in punt 13, tweede streepje, van de mededeling. Niettemin kan, als gevolg van bepaalde toepassingswijzen van de methode, in dit geval de mogelijkheid dat staatssteun werd toegekend, niet worden uitgesloten.
- (45) Om als steun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag te worden aangemerkt, moet een maatregel voldoen aan alle vier hieronder uiteengezette criteria.

Voordeel

- (46) In de eerste plaats moet de maatregel een voordeel opleveren dat tot een lastenverlichting voor de ondernemingen leidt. Het gebruik van alternatieve methoden voor de vaststelling van het belastbaar inkomen, om te voorkomen dat in bepaalde transacties ongerechtvaardigde voordelen of liberaliteiten zijn verborgen met als enig doel de belasting te ontwijken, moet normaliter ten doel hebben te komen tot een niveau van belastingheffing dat vergelijkbaar is met de belastingheffing die tussen zelfstandige bedrijven zou zijn verkregen door middel van de klassieke methode waarbij de belastbare winst gelijk is aan het verschil tussen de resultaten en de lasten van de onderneming. Dat strookt met het beginsel van de volledige mededinging. Wat de verrekenprijzen betreft, wordt dit internationale beginsel uiteengezet in artikel 9 van het OESO-modelverdrag inzake belastingen op inkomen en op kapitaal (en, meer in detail, in de OESO-richtsnoeren inzake verrekenprijzen van 1995). Aangezien een analyse vereist dat de individuele feiten en omstandigheden in aanmerking worden genomen, wordt in de OESO-richtsnoeren het gebruik van „veiligheidszones” (zoals vaste marges), niet aangeraden.

⁽⁷⁾ Schriftelijke vraag nr. 1735/90 (PB C 63 van 11.3.1991, blz. 37).

⁽⁸⁾ Zie voetnoot 1.

(47) De Luxemburgse autoriteiten hebben geen informatie verschaft over de wijze waarop in de praktijk de marges worden vastgesteld met het oog op de berekening van de belastbare grondslag van de coördinatiecentra voor de toepassing van de methode van de kostprijs plus winstopslag. Terwijl de Commissie het argument kan aanvaarden dat de administratie niet over enige discretionaire bevoegdheid beschikte om de toepassing van de regeling voor de coördinatiecentra toe te kennen of te weigeren, blijkt duidelijk uit de antwoorden van Luxemburg dat de administratie wel degelijk over een dergelijke bevoegdheid beschikte wat het vaststellen van de toe te passen marges betreft. Bij circulaire 119 werd een minimummarge van 5 % voorgeschreven. Niettemin bevat de circulaire geen regels of voorschriften over hoe de marges in de praktijk moeten worden vastgesteld. Integendeel, de Luxemburgse autoriteiten hebben uitdrukkelijk verklaard dat alleen de in de circulaire aanbevolen marge van 5 % werd toegepast. De Commissie concludeert daaruit dat de coördinatiecentra en de groepen waartoe zij behoren profijt konden trekken uit het feit dat Luxemburg in de praktijk op systematische wijze het minimumpercentage van 5 % heeft toegekend zonder na te gaan of deze minimummarge overeenkwam met de economische realiteit van de betrokken verleende diensten. Daaruit volgt dat de Luxemburgse autoriteiten, tenminste in bepaalde gevallen, de coördinatiecentra niet onderworpen hebben aan een belastingheffing die vergelijkbaar is met die welke over het algemeen van toepassing was op de aan de Luxemburgse belastingen onderworpen ondernemingen.

(48) Het feit dat krachtens circulaire 119 de moedermaatschappij in het buitenland onderworpen moet zijn aan een aan de Luxemburgse vennootschapsbelasting gelijkwaardige belasting of dat de buitenlandse staat waarvan de moedermaatschappij afkomstig is maatregelen kon toepassen om belastingontduiking te voorkomen, is niet relevant omdat daardoor niet wordt bewezen dat de Luxemburgse regeling voor coördinatiecentra geen voordeel opleverde, noch dat een eventueel voordeel gerechtvaardigd geweest zou zijn. De houding van andere landen, en met name de mogelijkheid dat zij rekening zouden houden met het door een lidstaat verleende voordeel om de gevolgen ervan te proberen te verminderen of weg te werken, doet immers niets af aan de realiteit van dit voordeel. In ieder geval kan het zijn dat de door Luxemburg toegepaste methode voor de belastingheffing op de binnen een groep verleende grensoverschrijdende diensten, welke gebaseerd is op de kostprijs plus winstopslag, niet overeenkomt met de in de andere lidstaten gebruikte methode waarbij de belastbare winst wordt berekend op grond van het verschil tussen de resultaten en de lasten van de onderneming. In die hypothese bestaat het risico dat de te hoge facturering van de transactie zou leiden tot een vermindering van de fiscale last in een andere lidstaat, die niet zou worden gecompenseerd door een verhoging van de fiscale last in Luxemburg. In dat geval zou het in Luxemburg verkregen voordeel nog toegevoegd worden aan het in een andere lidstaat verkregen voordeel, en op geen enkele wijze worden gecompenseerd.

(49) De Commissie uit geen kritiek op de opmerking van Luxemburg volgens welke circulaire 119 geen verwijzing bevatte naar het beginsel dat de fiscale balans moet worden afgestemd op de handelsbalans. Opgemerkt zij dat het er bij binnen een groep verleende grensoverschrijdende diensten niet om gaat het systeem van de kostprijs plus winstopslag te vergelijken met de reële verrekenneprijzen, maar om ervoor te zorgen dat het systeem leidt tot een belastingheffing die vergelijkbaar is met de belastingheffing die zou zijn verkregen door

middel van de klassieke methode. De omvang van het uit het systeem voortvloeiende voordeel hoeft in dit stadium van de analyse niet te worden vastgesteld; dit moet alleen gebeuren met het oog op de eventuele terugvordering van de steun: de Commissie merkt op dat, in casu, het minimumpercentage van 5 % systematisch werd toegepast. Luxemburg heeft geen enkele aanwijzing gegeven betreffende het bestaan van controle om ervoor te zorgen dat de toepassing van de minimummarge overeenkomt met de belastingheffing die voortvloeit uit de toepassing van de klassieke methode. De Commissie is derhalve van mening dat het gedrag van de belastingadministratie ertoe heeft geleid dat een voordeel werd verschaft.

(50) Inzake het niet in aanmerking nemen van de niet-aftrekbare uitgaven voor de berekening van de basis waarop de marge wordt toegepast in het kader van de methode van de kostprijs plus winstopslag, kan de Commissie bepaalde door Luxemburg aangevoerde argumenten aanvaarden. De onderliggende logica daarvan vloeit duidelijk voort uit een vergelijking met de klassieke methode van belastingheffing. Belastingen vormen geen werkelijke uitgaven van een onderneming, maar een toewijzing op basis van het ondernemingsresultaat. De uitsluiting van giften lijkt op dezelfde logica gebaseerd te zijn in de zin dat giften geen daadwerkelijke bedrijfskosten vormen. Anders gezegd, deze niet-aftrekbare uitgaven dragen niet bij tot de totstandkoming van een belastbaar resultaat. Daar het bestaan van een voordeel werd vastgesteld als gevolg van de systematische toepassing van een marge van 5 %, is het niet nodig na te gaan of dezelfde overwegingen van toepassing zijn op winstaandelen en presentiegeld, aangezien zij voortkomen uit de verdeling van de nettowinsten.

Beïnvloeding van de mededinging en het handelsverkeer tussen lidstaten

(51) Aan dit criterium is voldaan aangezien de coördinatiecentra overwegend diensten dienden te verlenen aan ondernemingen buiten Luxemburg. Bovendien kan, overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof⁽⁹⁾ en zoals wordt onderstreept in punt 11 van de mededeling, op grond van het enkele feit dat de maatregel de positie van een onderneming ten opzichte van andere concurrerende ondernemingen in het intracommunautaire handelsverkeer versterkt, worden aangenomen dat dit handelsverkeer ongunstig is beïnvloed. In dit geval kunnen de coördinatiecentra of de ondernemingen van de groepen waartoe zij behoren zich in een dergelijke versterkte positie hebben bevonden als gevolg van de verminderde fiscale last van hun centrum in Luxemburg. In dat geval, en rekening houdend met de mogelijkheid dat de betrokken groepen werkzaam zijn in sectoren die gekenmerkt worden door het bestaan van handelsverkeer tussen de lidstaten, meent de Commissie dat de maatregel dit handelsverkeer ongunstig kan beïnvloeden.

(52) Zelfs indien, zoals de Luxemburgse autoriteiten aanvoeren, circulaire 119 niet als hoofddoel had om een algemene vermindering van de belastbare winst mogelijk te maken maar om verdoken overdrachten te verhinderen, moet een maatregel worden beoordeeld op zijn gevolgen en niet op zijn doelstellingen. Overeenkomstig vaste rechtspraak⁽¹⁰⁾, volstaat de met de betrokken regeling nagestreefde doelstelling niet om de maatregel niet als steunmaatregelen in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag te kunnen aanmerken.

⁽⁹⁾ Arrest van het Hof van 17 september 1980, Philip Morris tegen Commissie (zaak 730/79, Jurisprudentie 1980, blz. 2671).

⁽¹⁰⁾ Arrest van het Hof van 17 juni 1999, België tegen Commissie (zaak C-75/97, Jurisprudentie 1999, blz. I-3671, punt 25).

Selectiviteit

- (53) Aangezien de betrokken belastingbepalingen slechts betrekking hebben op coördinatiecentra die behoren tot multinationale groepen die minstens in twee andere landen dan Luxemburg aanwezig zijn en waarvan het hoofdkantoor buiten Luxemburg gevestigd is, hadden slechts bepaalde ondernemingen toegang tot de hierboven beschreven voordelen. Bovendien gelden, zoals in punt 20 van de mededeling is verduidelijkt, sommige belastingvoordelen soms uitsluitend voor bepaalde functies van ondernemingen, zoals binnen een groep verleende diensten. Dit is eveneens het geval bij de Luxemburgse coördinatiecentreregeling. Aan het criterium van de selectiviteit is dus voldaan.
- (54) Een ander element van selectiviteit vloeit voort uit het feit dat, wanneer de totale uitgaven van het coördinatiecentrum niet hoger zijn dan 30 000 000 LUF (ongeveer 750 000 EUR), de commerciële winst forfaitair wordt vastgesteld op 1 500 000 LUF (ongeveer 37 500 EUR). Daardoor is er sprake van selectiviteit ten gunste van de grote groepen, aangezien de groepen die het minimumplafond van uitgaven niet hadden bereikt, geen gelijke behandeling zouden hebben gekregen in het kader van het systeem van de kostprijs plus winstopslag. De Luxemburgse autoriteiten hebben zelf toegegeven dat door middel van de vereiste dat de coördinatiecentra tot een grote internationale groep dienden te behoren en het opleggen van een minimaal winstniveau, een voldoende volume van activiteiten in Luxemburg kon worden gegarandeerd.
- (55) De Commissie is van mening dat deze selectiviteitselementen niet gerechtvaardigd zijn door de aard of de opzet van de Luxemburgse belastingregeling. In het bijzonder zijn dergelijke beperkingen volgens de Commissie niet nodig om ervoor te zorgen dat de vanuit Luxemburg verrichte operaties voldoende belangrijk en voldoende groot zijn om problemen te kunnen doen ontstaan voor de vaststelling van de verrekenprijzen bij de betrokken ondernemingen⁽¹¹⁾. De moeilijkheden in verband met het vaststellen van verrekenprijzen betreffen in principe alle tussen verbonden ondernemingen verleende diensten of geleverde goederen. Terwijl het internationale karakter van deze verrichtingen of leveringen de moeilijkheden nog kunnen vergroten, hebben niettemin niet alleen ondernemingen van een grote multinationale groep, waarvan het hoofdkantoor buiten Luxemburg is gevestigd, daarmee te kampen. In ieder geval zijn de moeilijkheden terzake niet relevant aangezien de Luxemburgse autoriteiten systematisch een marge van 5 % hebben toegepast bij de berekening van de kostprijs plus winstopslag.
- (56) Wat de opmerking van Luxemburg betreft volgens welke er geen enkel precedent bestaat in de vorm van een besluit of een arrest van het Hof, merkt de Commissie eenvoudigweg op dat dergelijke precedents niet nodig zijn. Het aanmerken van de regeling voor de coördinatiecentra als staatssteun vloeit rechtstreeks voort uit artikel 87, lid 1, van het Verdrag. Opgemerkt zij evenwel dat, volgens recente rechtspraak, belastingmaatregelen een

selectief karakter hebben en staatssteun vormen indien zij alleen van toepassing zijn op ondernemingen die investeringen uitvoeren welke een bepaald bedrag overschrijden of een zeker aantal arbeidsplaatsen scheppen⁽¹²⁾. De Commissie is van mening dat dezelfde redenering op deze zaak moet worden toegepast.

- (57) Wat het streven betreft om het beginsel van de rechtszekerheid te verenigen met het beginsel van de volledige mededinging en de belastingplichtigen een oriëntatiepunt te geven, verhindert niets de belastingadministratie om de formule van de kostprijs plus winstopslag te kiezen. De Commissie heeft geen kritiek op het gebruik van dit systeem om het vaststellen van verrekenprijzen voor transacties tussen verbonden ondernemingen te vergemakkelijken. In casu moet de systematische toepassing van de minimummarge van 5 % evenwel worden beschouwd als een afwijking van het correcte gebruik van de methode van de kostprijs plus winstopslag, waardoor mogelijk een voordeel werd verleend aan bepaalde ondernemingen, zonder dat dit gerechtvaardigd was door de aard of de opzet van het systeem.

Staatsmiddelen

- (58) In dit geval leidt de verlaging van het belastingbedrag ten gevolge van de toepassing van circulaire 119 tot een vermindering van de belastingopbrengsten, welke staatsmiddelen vormen.

Verenigbaarheid

- (59) De Luxemburgse autoriteiten hebben de in het besluit tot inleiding van de formele onderzoekprocedure⁽¹³⁾ uiteengezette voorlopige beoordeling van de verenigbaarheid van de regeling voor coördinatiecentra niet betwist. De Commissie bevestigt deze beoordeling, die als volgt kan worden samengevat.
- (60) De uitzonderingsbepalingen van artikel 87, lid 2, van het Verdrag, betreffende steunmaatregelen van sociale aard aan individuele verbruikers, steunmaatregelen tot herstel van de schade veroorzaakt door natuurrampen of andere buitengewone gebeurtenissen en steunmaatregelen voor bepaalde streken van de Bondsrepubliek Duitsland zijn in casu niet van toepassing.
- (61) De uitzonderingsbepaling van artikel 87, lid 3, onder a), van het Verdrag, betreffende de mogelijkheid om steunmaatregelen toe te staan ter bevordering van de economische ontwikkeling van streken waarin de levensstandaard abnormaal laag is of waar een ernstig gebrek aan werkgelegenheid heerst, kan niet worden ingeroepen.
- (62) Zo ook valt de coördinatiecentreregeling niet onder de categorie van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang die in aanmerking komen voor de uitzonderingsbepaling van artikel 87, lid 3, onder b), van het Verdrag, en aangezien de maatregel niet ten doel heeft de cultuur en de instandhouding van het culturele erfgoed te bevorderen, komt hij niet in aanmerking voor de uitzondering zoals beschreven onder d) van dat artikel.

⁽¹²⁾ Arrest van het Gerecht van eerste aanleg van 6 maart 2002, Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava e.a. tegen Commissie (gevoegde zaken T-127/99, T-129/99 en T-148/99, punt 157, en gevoegde zaken T-92/00 en T-103/00, punten 39-40 en punten 49-50, nog niet gepubliceerd).

⁽¹³⁾ Zie voetnoot 1.

⁽¹¹⁾ Zie overweging 34: door Luxemburg aangevoerd argument.

- (63) Voorts moet worden onderzocht of de coördinatiecentra-regeling onder de uitzonderingsbepaling van artikel 87, lid 3, onder c), kan vallen, volgens welke steunmaatregelen zijn toegestaan om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid of van bepaalde regionale economieën te vergemakkelijken, mits de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt daardoor niet zodanig worden veranderd dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad. De in het kader van voornoemde regeling toegestane belastingvoordelen zijn niet verbonden met het verrichten van investeringen, het scheppen van arbeidsplaatsen of met specifieke projecten. Zij vormen slechts permanente lastenverminderingen en moeten derhalve worden aangemerkt als exploitatiesteun. De Commissie meent derhalve dat de betrokken steunmaatregelen op zodanige wijze het handelsverkeer kunnen veranderen dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad, waardoor zij niet in aanmerking komen voor de uitzonderingsbepaling van artikel 87, lid 3, onder c).

Terugvordering

- (64) De betrokken steunmaatregelen kunnen niet worden beschouwd als bestaande steun in de zin van artikel 88, lid 1, van het Verdrag en artikel 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 659/1999 van de Raad van 22 maart 1999 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 93 van het EG-Verdrag⁽¹⁴⁾ (thans artikel 88 van het EG-Verdrag). Zij werden immers ten uitvoer gelegd na de inwerkingtreding van het Verdrag, werden nooit overeenkomstig artikel 88, lid 3, van het Verdrag bij de Commissie aangemeld, zijn niet verjaard, en vormden steun vanaf het moment van de inwerkingtreding ervan. Zij vormen dus nieuwe steun. Indien op onrechtmatige wijze toegekende staatssteun onverenigbaar blijkt met de gemeenschappelijke markt, is het vanzelfsprekend dat de steun van de begunstigden dient teruggevorderd te worden, overeenkomstig artikel 14 van Verordening (EG) nr. 659/1999. De terugvordering van de steun heeft ten doel, in de mate van het mogelijke, de concurrentiesituatie te herstellen die bestond vóór de steun werd toegekend. Noch het niet-bestaan van een precedent voor de toepassing van de staatssteunregels op de keuze van de berekeningsmethode voor de belastbare grondslag, noch de vermeende onduidelijkheid van het communautaire beleid op het gebied van staatssteun zouden een afwijking van dit basisbeginsel rechtvaardigen.
- (65) Wat de vermeende onmogelijkheid betreft om de steun terug te vorderen en het principe van de niet-terugwerkende kracht van belastingwetten, blijkt uit de jurisprudentie dat, ook al zou de terugvordering van het betrokken belastingkrediet op administratief vlak problemen opleveren, op grond van deze omstandigheid de terugvordering niet als technisch niet-uitvoerbaar kan worden beschouwd⁽¹⁵⁾. Bovendien kan een lidstaat, volgens vaste rechtspraak, zich niet ter rechtvaardiging van de niet-nakoming van in het Gemeenschapsrecht besloten liggende verplichtingen beroepen op nationale bepalingen, praktijken of situaties. Met name moet een

bepaling die voorziet in een termijn voor de intrekking van een administratieve handeling die rechten doet ontstaan, net als alle andere relevante bepalingen van nationaal recht, aldus worden toegepast, dat de door het Gemeenschapsrecht verlangde terugvordering niet praktisch onmogelijk wordt gemaakt en dat het belang van de Gemeenschap ten volle in aanmerking wordt genomen⁽¹⁶⁾. Indien dit niet zo zou zijn, zouden de lidstaten aan de daadwerkelijke controle op staatssteun kunnen ontsnappen door de in artikel 88, lid 3, van het Verdrag, opgenomen verplichting om steunvoornemens vooraf aan te melden, niet te eerbiedigen.

Gewettigd vertrouwen

- (66) In artikel 14, lid 1, van Verordening (EG) nr. 659/1999 is evenwel bepaald: „De Commissie verlangt geen terugvordering van de steun indien zulks in strijd is met een algemeen beginsel van het Gemeenschapsrecht”. Volgens de rechtspraak van het Hof en de eigen besluitvormingspraktijk van de Commissie zou een bevel tot terugvordering van de steun een algemeen beginsel van het Gemeenschapsrecht schenden indien, door een optreden van de Commissie, bij de begunstigde het gewettigd vertrouwen is ontstaan dat de steun overeenkomstig de communautaire regelgeving werd toegekend.
- (67) In de zaak Van den Bergh en Jurgens⁽¹⁷⁾ heeft het Hof geoordeeld:
- „Volgens vaste rechtspraak van het Hof kan op het beginsel van bescherming van het gewettigd vertrouwen een beroep worden gedaan door iedere ondernemer bij wie een instelling gegronde verwachtingen heeft opgewekt. Wanneer echter een voorzichtig en bezonnen handelaar de vaststelling van een voor zijn belangen nadelige communautaire maatregel kan voorzien, kan hij zich niet op dit beginsel beroepen wanneer die maatregel wordt vastgesteld.”
- (68) In Beschikking 2001/168/EGKS van de Commissie van 31 oktober 2000 betreffende de Spaanse wetgeving inzake de vennootschapsbelasting⁽¹⁸⁾, had de Commissie gelijkenissen vastgesteld tussen de betrokken Spaanse regeling en een Franse regeling die zij had goedgekeurd omdat zij geen steun vormde in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag (thans artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag). In casu merkt de Commissie op dat de Luxemburgse coördinatiecentra-regeling sterkt lijkt op een in België ingevoerde regeling bij koninklijk besluit nr. 187 van 30 december 1982 inzake de belastingheffing op coördinatiecentra. Beide regelingen betreffen binnen een groep verrichte activiteiten en gebruiken de methode van de kostprijs plus winsttopslag om de belastbare basis vast te stellen. In haar beschikking van 2 mei 1994 heeft de Commissie geoordeeld dat de regeling geen staatssteun inhield in de zin van artikel 92, lid 1, van het EEG-Verdrag. Zelfs indien de beschikking niet werd gepubliceerd, werd het feit dat de Commissie geen bezwaar heeft gemaakt tegen de Belgische coördinatiecentra-regeling toentertijd bekendgemaakt in het XIVE verslag over het mededingingsbeleid, alsook in een antwoord op een parlementaire vraag⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ PB L 83 van 27.3.1999, blz. 1.

⁽¹⁵⁾ Zie arresten van het Hof van 29 januari 1998, Commissie tegen Italië (Zaak C-280/95, Jurisprudentie 1998, blz. I-259, punt 23) en van 3 juli 2001, Commissie tegen België (Zaak C-378/98, Jurisprudentie 2001, blz. I-5107, punt 42).

⁽¹⁶⁾ Arrest van het Hof van 20 september 1990, Commissie tegen Duitsland (Zaak C-5/89, Jurisprudentie 1990, blz. I-3437, punten 18 en 19).

⁽¹⁷⁾ Arrest van het Hof van 11 maart 1987, Van den Bergh en Jurgens e.a. tegen Commissie (Zaak 265/85, Jurisprudentie 1987, blz. 1155, punt 44).

⁽¹⁸⁾ PB L 60 van 1.3.2001, blz. 57.

⁽¹⁹⁾ Zie voetnoot 7.

(69) In dit verband merkt de Commissie op dat haar beschikking inzake de Belgische coördinatiecentreregeling werd aangenomen voordat de Luxemburgse regeling in werking is getreden. Voorts merkt zij op dat alle begunstigden van de regeling als coördinatiecentrum werden erkend vóór de beschikking van de Commissie van 11 juli 2001 inzake de inleiding van de formele onderzoek-procedure. Ook stelt zij vast dat circulaire 119 op 20 februari 1996 werd ingetrokken en dat zij sinds 31 december 2001 niet meer van toepassing is op de begunstigden. Derhalve aanvaardt de Commissie de argumenten van Luxemburg betreffende het bestaan van een gewettigd vertrouwen bij de begunstigden van de regeling, en ziet zij ervan af de terugvordering van de toegekende steun te bevelen.

VI. CONCLUSIES

De Commissie komt tot de slotsom dat de Luxemburgse coördinatiecentreregeling staatssteun vormt in de zin van artikel 87, lid 1, van het Verdrag en dat geen enkele van de uitzonderingsbepalingen van artikel 87, lid 2, of artikel 87, lid 3, van dat Verdrag van toepassing is. De Commissie merkt eveneens op dat Luxemburg de betrokken regeling op onwettige wijze ten uitvoer heeft gelegd, in strijd met artikel 88, lid 3, van het Verdrag. De Commissie stelt evenwel vast dat de regeling op 20 februari 1996 werd ingetrokken en dat de aan de begunstigden toegekende fiscale voordelen op 31 december 2001 werden afgeschaft. Ten slotte erkent de Commissie dat er bij de

begunstigden van de steun een gewettigd vertrouwen bestond waardoor de terugvordering van de met de gemeenschappelijke markt onverenigbaar verklaarde staatssteun wordt verhinderd. Derhalve eist de Commissie de terugvordering van deze steun niet,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De belastingregeling voor de coördinatiecentra die ten uitvoer werd gelegd door het Groothertogdom Luxemburg door middel van circulaire LIR nr. 119 van 12 juni 1989 vormt staatssteun welke onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot het Groothertogdom Luxemburg.

Gedaan te Brussel, 16 oktober 2002.

Voor de Commissie

Mario MONTI

Lid van de Commissie

BESLUIT VAN DE COMMISSIE

van 23 juni 2003

tot schorsing van de onderzoeksprocedure betreffende een handelsbelemmering bestaande uit handelspraktijken van Canada in verband met geografische aanduidingen van wijn

(2003/502/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 3286/94 van de Raad van 22 december 1994 tot vaststelling van communautaire procedures op het gebied van de gemeenschappelijke handelspolitiek met het oog op de handhaving van de rechten die de Gemeenschap ontleent aan internationale regelingen voor het handelsverkeer, in het bijzonder die welke onder auspiciën van de Wereldhandelsorganisatie werden vastgesteld ⁽¹⁾, gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 356/95 ⁽²⁾, en met name op de artikelen 11 en 14,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 6 december 2001 heeft de CIVB (Conseil Interprofessionnel du Vin de Bordeaux) een klacht ingediend op grond van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 3286/94 van de Raad (hierna „de verordening” genoemd).
- (2) De CIVB stelde dat de verkoop van Bordeaux en Médoc-wijn in Canada wordt gehinderd door een aantal handelsbelemmeringen in de zin van artikel 2, lid 1, van de verordening, namelijk een „door een derde land ingestelde of gehandhaafde handelspraktijk waartegen uit hoofde van de internationale regelingen voor het handelsverkeer maatregelen kunnen worden genomen”.
- (3) Deze belemmering zou het gevolg zijn van wijziging C-57 van de Canadese Wet op de Handelsmerken, waardoor de geografische aanduidingen „Bordeaux” en „Médoc” niet langer de bescherming genieten die volgens de WTO-overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPS) normalerwijze van toepassing is op geografische aanduidingen van wijn.
- (4) De Commissie was van oordeel dat de klacht voldoende bewijsmateriaal bevatte om tot de opening van een onderzoeksprocedure over te gaan. Een bericht in die zin werd bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽³⁾.
- (5) Bij het onderzoek bleek inderdaad dat wijziging C-57 op de Canadese Wet op de Handelsmerken in strijd is met artikel 23, leden 1 en 2, en artikel 24, lid 3 (de zogenaamde „standstill”-clausule) van de TRIPS en dat deze inbreuken niet gerechtvaardigd kunnen worden op grond van de uitzondering waarin artikel 24, lid 6, van de TRIPS voorziet.
- (6) Bij het onderzoek werd bevestigd dat Bordeauxwijn in Canada een aanzienlijk marktaandeel heeft dat rechtstreeks verband houdt met de productnaam Bordeaux/

Médoc. Indien deze waarde niet voldoende wordt beschermd, kan de marktpositie van de houders van de geografische aanduidingen „Bordeaux” en „Médoc” ernstig worden aangetast. Dit zou uiteindelijk tot ongunstige gevolgen voor de handel kunnen leiden voor de producenten van „Bordeaux”- en „Médoc”-wijn. Daarom kan worden geconcludeerd dat de indiener van de klacht door de gewijzigde wet C-57 nadeel dreigt te ondervinden in het handelsverkeer in de zin van artikel 2, lid 4, en artikel 10, lid 4, van de verordening.

- (7) Op 12 februari 2003 heeft het bij de verordening opgerichte raadgevend comité het eindverslag over de onderzoeksprocedure besproken.
- (8) Op 24 april 2003 heeft de Commissie een bilaterale overeenkomst met Canada geparafeerd over de handel in wijn en gedistilleerde dranken die, zodra zij in werking treedt, zal bijdragen tot de bescherming van de EG-belangen op dit terrein. Bij inwerkingtreding van de overeenkomst zullen de namen die voorkomen op de Canadese lijst van soortnamen, zoals „Bordeaux”, „Médoc” en „Médoc”, definitief van die lijst worden geschrapt.
- (9) De procedure kan evenwel niet worden beëindigd tot de namen „Bordeaux”, „Médoc” en „Médoc” daadwerkelijk zijn geschrapt in de lijst van soortnamen bij de gewijzigde wet C-57.
- (10) De Commissie is daarom van oordeel dat het wenselijk is de onderzoeksprocedure te schorsen.
- (11) De bepalingen van dit besluit zijn in overeenstemming met het advies van het raadgevend comité,

BESLUIT:

Enig artikel

De onderzoeksprocedure betreffende een handelsbelemmering bestaande uit de handelspraktijken van Canada in verband met geografische aanduidingen van wijn, wordt geschorst.

Gedaan te Brussel, 23 juni 2003.

Voor de Commissie

Pascal LAMY

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 349 van 31.12.1994, blz. 71.

⁽²⁾ PB L 41 van 23.2.1995, blz. 3.

⁽³⁾ PB C 124 van 25.5.2002, blz. 6.

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE**van 7 juli 2003****houdende wijziging van Beschikking 2003/42/EEG met betrekking tot de datum van toepassing****(Voor de EER relevante tekst)**

(2003/503/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 92/118/EEG van de Raad van 17 december 1992 tot vaststelling van de veterinairrechtelijke en de gezondheidsvoorschriften voor het handelsverkeer en de invoer in de Gemeenschap van producten waarvoor ten aanzien van deze voorschriften geen specifieke communautaire regelgeving geldt als bedoeld in bijlage A, hoofdstuk I, van Richtlijn 89/662/EEG en, wat ziekteverwekkers betreft, van Richtlijn 90/425/EEG ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 2003/42/EG van de Commissie ⁽²⁾, en met name op artikel 15, tweede alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Beschikking 2003/42/EG is Richtlijn 92/118/EEG van de Raad gewijzigd met betrekking tot de specifieke gezondheidsvoorschriften voor de vervaardiging van voor menselijke consumptie bestemd collageen en de certificeringsvoorschriften voor collageen en voor grondstoffen voor de vervaardiging van collageen, bestemd om naar de Europese Gemeenschap te worden verzonden met het oog op menselijke consumptie.
- (2) De Gemeenschap importeert uit derde landen grondstoffen en collageen, met inbegrip van collageen dat aan bepaalde technische eisen voldoet en dat in de Gemeenschap zelf niet beschikbaar is.
- (3) Het Verenigd Koninkrijk heeft de Commissie verzocht de datum waarop de nieuwe specifieke gezondheidsvoorschriften van toepassing worden, te verschuiven omdat de producenten afhankelijk zijn van de invoer uit derde landen.

- (4) Momenteel wordt onderhandeld over een mogelijke oplossing voor de problemen in verband met de invoer van collageen, waarbij het de bedoeling is dergelijke invoer verder toe te staan met inachtneming van de nieuwe specifieke gezondheidsvoorschriften.
- (5) Het is passend dat deze onderhandelingen zo snel mogelijk worden afgerond.
- (6) Beschikking 2003/42/EG moet dienovereenkomstig worden aangepast.
- (7) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

In artikel 2 van Beschikking 2003/42/EG wordt „30 juni 2003” vervangen door „30 september 2003”.

Artikel 2

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 7 juli 2003.

Voor de Commissie

David BYRNE

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 62 van 15.3.1993, blz. 49.

⁽²⁾ PB L 13 van 18.1.2003, blz. 24.

RECTIFICATIES

Rectificatie van Richtlijn 2003/11/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 februari 2003 tot vierentwintigste wijziging van Richtlijn 76/769/EEG van de Raad inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (pentabroomdifenylether, octabroomdifenylether)

(Publicatieblad van de Europese Unie L 42 van 15 februari 2003)

Op bladzijde 46 (bijlage)

in plaats van:

„BIJLAGE

Aan bijlage I van Richtlijn 76/769/EEG wordt het volgende punt [XX] toegevoegd:

- „[XX] difenylether, pentabroomderivaat $C_{12}H_5Br_5O$
1. Mag niet op de markt worden gebracht of worden gebruikt als stof of als bestanddeel van stoffen of preparaten in hogere concentraties dan 0,1 massaprocent.
 2. Artikelen mogen niet op de markt worden gebracht indien zij, ofwel brandvertragende onderdelen daarvan, hogere concentraties dan 0,1 massaprocent van deze stof bevatten.”

Aan bijlage I van Richtlijn 76/769/EEG wordt het volgende punt [XX bis] toegevoegd:

- „[XX bis] difenylether, octabroomderivaat $C_{12}H_2Br_8O$
1. Mag niet op de markt worden gebracht of worden gebruikt als stof of als bestanddeel van stoffen of preparaten in hogere concentraties dan 0,1 massaprocent.
 2. Artikelen mogen niet op de markt worden gebracht indien zij, ofwel brandvertragende onderdelen daarvan, hogere concentraties dan 0,1 massaprocent van deze stof bevatten.”

te lezen:

„BIJLAGE

Aan bijlage I van Richtlijn 76/769/EEG wordt het volgende punt 44 toegevoegd:

- „44. difenylether, pentabroomderivaat $C_{12}H_5Br_5O$
1. Mag niet op de markt worden gebracht of worden gebruikt als stof of als bestanddeel van stoffen of preparaten in hogere concentraties dan 0,1 massaprocent.
 2. Artikelen mogen niet op de markt worden gebracht indien zij, ofwel brandvertragende onderdelen daarvan, hogere concentraties dan 0,1 massaprocent van deze stof bevatten.”

Aan bijlage I van Richtlijn 76/769/EEG wordt het volgende punt 45 toegevoegd:

- „45. difenylether, octabroomderivaat $C_{12}H_2Br_8O$
1. Mag niet op de markt worden gebracht of worden gebruikt als stof of als bestanddeel van stoffen of preparaten in hogere concentraties dan 0,1 massaprocent.
 2. Artikelen mogen niet op de markt worden gebracht indien zij, ofwel brandvertragende onderdelen daarvan, hogere concentraties dan 0,1 massaprocent van deze stof bevatten.”